

FOAIA POPORULUI

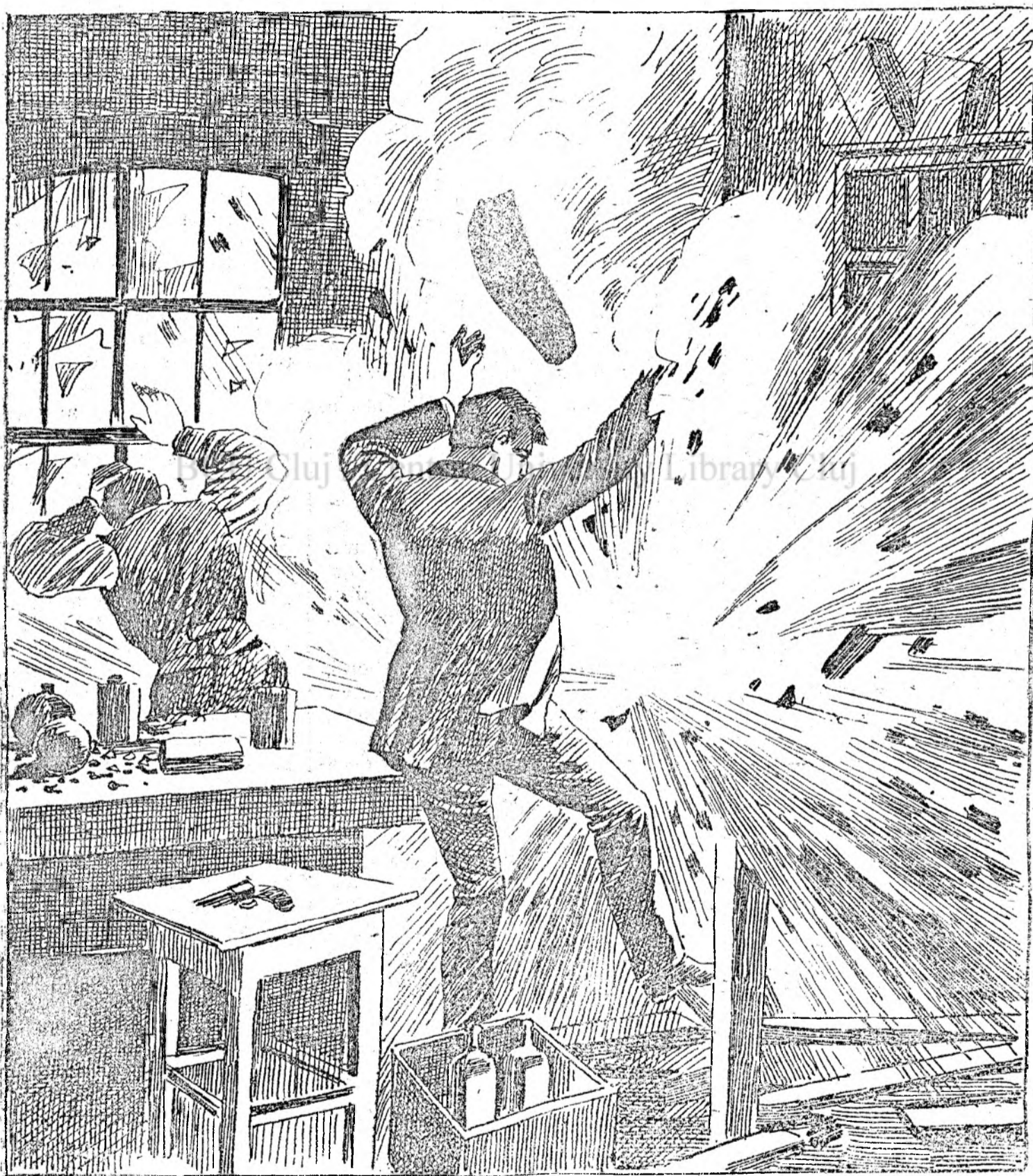
Prețul abonamentului:
 Pe un an 4 cor. 40 bani.
 Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
 În străinătate, America și alte țări străine 11 cor. anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia” N. Meltzer, Sibiu

Foaie politică.

Apăre în fiecare Duminică.

INSERATE:
 Se primesc la biroul administrației, (str. Măcelarilor nr. 12).
 Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oraă 12 bani a treia-oraă 10 bani.

Nenorocirea fabricantului de bombe.

Anarhiștii, cari voiesc să răstoarne lumea cu fundul în sus și să o schimbe cu totul, sunt espusi la multe și mari primejdii. De multe ori când aruncă bombele, sunt uciși și ei, sfâșiați în bucăți de țaria bombei. Dacă cumva scapă de moarte, sunt prinși de poliție și pedepsiți aspru și foarte rar să întâmplă, ca anarhiștii, cari fac atentate să scape teafări și să rămâie nedescoperiți.

Dar în afară de aceasta, mari primejdii amenință pe anarhiști și când pregătesc bombele. Căci trebuie să știm, că între anarhiști cei mai mulți să priceap la fabricarea de bombe și ei și le fac înșiși, firește în secret, ferindu-să cu mare grijă de ochii poliției și preste tot a deregătorilor. Fabricarea bombelor încă nu e lucru ușor. Pe lângă știința chimică de lipsă, trebuie să ai foarte mare grijă, căci o mică

greșală poate să-ți causeze nenorocirea. O măsură nepotrivită din materiile explosive, o mică atingere sau lovitură a lor etc. poate produce explozie (spargere) și primejdia e gata. Așa s'a întâmplat săptămâna trecută în Paris, cu anarhistul rus Milan Petrov. Pe când el pregătea bombe, una a explodat, rupându-i fleanduri mânilor și rănindu-l de moarte.

Chipul nostru ne arată explozia primejdioasă.

Alegerile din Austria.

Alegerile din Austria s'au făcut, s'au gătat și balotagiile (alegerile de nou), afară de câteva cercuri din Galizia. Astfel acum să poate constata limpede starea partidelor și prin urmare și noua direcție ce vor lua lucrurile în viitor în Austria. Partidele vechi au pierdut mult, au scăzut foarte tare și în locul lor își fac intrarea în parlament alte partide, cu altă nizuință de lucru. Cel mai numeros partid este al social-democraților, cu un cuvânt al socialiștilor, cu 84 de deputați, apoi urmează partidul social-creștin cu 66 de deputați, (partidul lui Lueger). Celelalte sunt toate mai mici, având abia unul-doi câte 20—25 de deputați, altele chiar câte 2, 5—6 etc. E vorba, că deputații clericali să fusioneze (să se împreune) cu social creștinii, în care caz acest partid ar întrece pe cel socialist, având la o sută și mai bine de membri.

În noul parlament al Austriei nu vor mai avea loc certele naționale, certele pentru limbă, cari au provocat în trecutul apropiat atâtea frământări și lupte seci, în parlament și afară de parlament. Principiul național va fi ridicat la valoare în înțelesul cel mai nobil al cuvântului. Fiecare popor va fi lăsat în pace a-și folosi limba sa, graiul său, atât privat, cât și în viața publică, la deregătorii, în școale etc. Cehul bunăoară nu va fi făcut să învețe cu sila nemțește, nici Neamțul cehește sau polonește, ci va fi lăsată fiecăruia limba sa maternă, limba ce i-a dat-o Dumnezeu. Într'un stat cu mai multe popoare, cu mai multe limbi, cum e Austria — și și Ungaria noastră — numai așa poate fi bunăînțelegere și pace și numai așa poate înainta statul comun spre binele tuturor popoarelor.

Acesta e lucrul cel mai însemnat al nouelor stări politice din Austria, create prin introducerea votului universal la alegeri.

Dacă, sau în parlament sau în afară de parlament, să vor mai ivi deosebiri de vederi în privința dreptului limbilor, aceste sunt rămășițe din trecut, cari să vor împăca după dreptate. Cu un cuvânt în viitor să va respecta în Austria egala îndreptățire națională și politică.

Parlamentul și guvernul vor lucra apoi pe terenul economic și social, spre a da populației nouă mijloace și nouă căi de câștig, pentru a-și putea asigura fiecare după munca sa o stare materială mai bună și a spori prin această avuția națională.

Pe această cale de înaintare merg de mult țările culte ale Europei și eată că pe această cale bună și isbăvitoare a apucat și Austria.

Și negreșit, că văzând aceasta, fiecare își va pune întrebarea, cum stăm noi, față de jumătatea a doua a monarhiei, cu care avem legături strinse?

Respunsul nu e de loc măgulitor și sună: Stăm rău!

La noi afacerile economice sunt în mare parte neglijate, iar guvernarea să ocupă cu planuri de forțarea limbei maghiare, cum e și cu proiectul școlar al lui Apponyi. Eată pentru ce ne merge

rău și dăm îndărăpt. Aceasta trebuie să se schimbe și să va schimba îndată ce să va introduce la alegeri votul universal.

Aci, în acest punct, iarăș ni-să impune întrebarea, că oare când să va introduce și la noi votul universal? și că introducerea lui în Austria și alegerile făcute acum pe acest temei, ce înrăurire vor avea asupra stărilor dela noi?

Noi credem, că alegerile din Austria vor înrăuri, ca votul universal să se introducă cât mai gurând și la noi, cu atât mai mult, că el e cerut și dorit de Maiestatea Sa, dela curte, ca și în Austria, și e cerut cu stăruință de toți democrații și adevărații patrioți.

Să înțelege că grofii și rămășițele de nemeșuți sunt împotriva unei astfel de legi, căci atunci ar sări de sub ei toate perinile, ca de sub Tiganul din poveste când a ajuns împărat. Guvernul, care e din ei și ține cu ei, asemenea nu dorește votul universal și tământă prezentarea unui astfel de proiect, deși e legat cu făgăduință față de Maiestatea Sa.

Dar el să va introduce, trebuie să se introducă, căci îl cere majoritatea cetățenilor, îl cere spiritul vremii și e în interesul patriei.

Iată ce păreri au unii fruntași români și unguri despre urmările introducerii votului universal în Austria și la noi, fiind întrebați de un gazetar:

Deputatul nostru Dr. Iuliu Maniu a zis:

»Partidul național român a primit cu bucurie decursul și rezultatul alegerilor pentru camera austriacă. Toate nădejțile acestui partid s'au împlinit pe deplin. Votul universal a adus mai întâiu alegeri cinștite în Austria și fiecare cetățean și a putut da votul liber, ce în Ungaria acum nu să întâmplă pretutindenea.

»Noi, membri ai partidului național, suntem convinși, că rezultatul alegerilor în Austria trebuie negreșit să aibă asupra Ungariei influința, că realizarea sufragiului universal e cerută din două părți și prin urmare va fi și grăbită, anume: de sus și de jos. Pe o parte va fi Monarhul, care după ce în Austria prin sufragiul universal și-a ajuns pe deplin scopul, acum va grăbi executarea cât mai îngrabă a acestei reforme și în Ungaria. Pe cealaltă parte social-democrații ungari, încurajați prin rezultatele tovarășilor lor austriaci vor agita în mod și mai aspru pentru introducerea sufragiului universal și probabil vor și ajunge la rezultat.

»Naționalitățile numai câștiga pot prin introducerea sufragiului universal în Ungaria, oricum să fie croită sau ciuntită această reformă. Chiar dacă dreptul electoral n'ar fi secret, am putea numai câștiga prin el, căci alegătorii noștri, cari peste tot au fost admiși la alegere, totdeauna au votat pe candidatul naționalist.

»La nici un caz nu vom lăsa ca dreptul electoral să fie legat de cetirea și scrierea în limba maghiară, căci aceasta ar fi cea mai mare nedreptate. De alte restrângeri însă nu avem teamă,

și și împărțirea cercurilor de alegere poaie fi făcută orișicum, noi totuși vom câștiga la alegerile nouă, făcute pe baza sufragiului universal, mare număr de mandate».

Deputatul socialist Mezőfi să teme că în urma eșirii unui număr atât de mare de deputați socialiști în Austria, guvernul va părăsi cu totul sufragiul universal. Dar socialiștii vor duce lupta cu putere și mai mare. Ear Regele, dacă socialiștii să poartă bine în camera austriacă, încă va stărui pentru introducerea sufragiului universal și în Ungaria.

Dep. Gavril Ugron (kossuthist) crede că în Ungaria nu vor dobândi socialiștii așa rezultat ca în Austria. Naționalitățile însă vor câștiga și prin urmare guvernul ungar trebuie să fie cu îndoită precauțiune.

Dep. Vázsonyi (democrat) crede că rezultatul alegerilor din Austria va conduce la realizarea grabnică a sufragiului universal și în Ungaria, care va pune capăt parlamentului de clasă de azi, care nu reprezintă voința adevărată a națiunii ungare.

Fostul ministru Kristóffy e convins din rezultatul alegerilor în Austria, că ordinea și pacea în ambele state ale Monarhiei numai prin sufragiul universal secret să pot restabili. Prin sufragiul universal în Ungaria vor ajunge puțini socialiști în parlament, fiind satul ungar un stat agrar, nu industrial, ca Austria.

Sibiu, 31 Maiu n. 1907.

Audiența lui Apponyi. Foais semioficioasă »Politikai Értésítő« și după ea alte foi ungurești au scris, că Apponyi a mers la Viena, ca să grăbească la Maiestatea Sa întărirea proiectului școlar al său, așa cum spune știrea noastră de azi din fruntea »Noutăților«.

Apponyi însă n'a fost în audiență la curte și »Pol. Ért.« s'a grăbit să desmintă știrea dată întâiu, vestind acum că Apponyi nu a mers la Viena pentru proiectul școlar, ci în alte afaceri de ale ministerului său. Proiectul școlar — zice »Pol. Ért.« — nici nu e pregătit și instruat deplin spre a fi putut să se trimită sau să se prezinte la Maiestatea Sa.

Unele foi însă declară de mincinoasă desmînțirea din urmă a lui »Pol. Ért.« și zic că Apponyi pentru proiectele sale a mers la Viena, așa cum a scris întâiu semioficioasă, dar n'a fost primit în audiență.

Mai știi, că nu e așa...

Împotriva proiectului lui Apponyi. Știm, că sinoadele au însărcinat pe prelații bisericei gr.-or. române, să întrevie la Maiestatea Sa, pe ce cale vor afla de bine, rugându-l să nu dea întărirea prea înaltă proiectului școlar al lui Apponyi.

Cum suntem informați, prelații nu vor merge în persoană la Maiestatea Sa, ci vor înainta o adresă în scris Maiestății Sale, în care să cuprindă rugarea în înțelesul hotărării sinoadelor.

În adresa trimisă la cancelaria de cabinet, prelații noștri între altele spun corect, că proiectul lui Apponyi voințe să nimicească cultura națională română și ia Românilor dreptul omenesc, de a-și crește copii, cum ei află de bine.

— Preoțimea și învățătorimea gr-cat. din protopopiatul Roșiei-de-munte (Munții-Apuseni), întrunită în sinod protopopesc, după debateri serioase a ridicat protest contra proiectului școlar al lui Apponyi, care să sfârșește cu următoarea rugare adresată metropolitului Mihalyi:

Excelența Voastră! În această vreme, când școalele noastre românești, menite să crească credințioșii bisericii căreia servim, Excelența Voastră, sunteți convins — cum ați spus în casa magnaților — de vrednicia poporului românesc vecinic nedreptățit, Vă rugăm cu toată supunerea fiască, dnceți plângerile noastre la treptele tronului Augustului Monarch, supremul cap politic al nostru, care prin legi mai vechi, neabrogate, ne-a asigurat dreptul la limba și biserica noastră și interveniți la Sfinția Sa Papa, supremul nostru cap bisericesc, căci Dânsul, străbunilor noștri ce să uniau cu biserica Romei, le-a promis susținerea și apărarea limbei noastre românești, în biserica și școala noastră.

— Românii aflați în Philadelphia Pa (America) asemenea au ținut o adunare de protestare, în 14 Aprilie c. la inițiativa societății »Bănățiana«.

A vorbit dl Alexandru Băcilă în contra proiectului lui Apponyi, cum și alți vorbitori, cari au spus cuvinte aspre despre legea cea nedreaptă. La sfârșit s'a redactat un protest.

Guvernul și Croații. Am amintit, că între guvern și Croați s'au ivit neînțelegeri, cari stau în legătură cu proiectele despre căile ferate. Croații, întemeiați pe dreptul lor și pe făgăduielile făcute mai nainte de aceia, cari azi sunt la cârma țerii, cer respectarea deplină a limbei și drepturilor lor și la căile ferate din Croația, pe când »dreptul și liberalul« nostru guvern vrea să le știrbească. În afacerea aceasta au fost mai multe consfătuiri între guvern și deputații Croați, dar n'au putut ajunge la înțelegere. Guvernul face Croaților următoarele concesii: inscripții croate la stațiuni, ordinațiunile căilor ferate să dau în limba croată, în slujba căilor ferate să aplică după puțință Croați, cu deregătoriile să va purta corespondența în limba croată.

Deputații croați au declarat, că nu sunt mulțumiți cu aceste și nu le primesc. Ei cer cl. e. între altele, ca la căile ferate din Croația să fie aplicați numai Croați, dar guvernul ar voi să poată vări și deregători unguri.

În urma acestora pertractările s'au întrerupt și deputații croați au plecat acasă dela Budapesta. Banul Croației și ministrul croat Iosipovich și-au dat abdicerea, care însă de-o camdată n'a fost primită. Croația întreagă este în fervebre mare. În Novigrad, la o adunare populară convocată în afacerea aceasta, s'a întâmplat o încăierare sângeroasă între țărani din partidul rezoluționist și al lui Starcevic.

Eată la ce duce politica de maghiarizare și de volnicii a guvernului!

Cum să va sfârși conflictul nu să știe. Deputații croați în comunicatul lor oficial au declarat între altele, că poporul croat nu vrea dușmănia cu Ungaria, dar nici din drepturile sale nu lasă nimic. Brav popor!

„Pester Lloyd“ și sufragiul universal. Foia jidano-ungurească, scrisă nemțește pentru străinătate, »Pester Lloyd«, care mai ține la vechii tiszaiști, scrie în nrul său dela 26 Maiu c. un articol de frunte, în care cere cu stăruință dela guvern să aducă în curând în dietă proiectul cu votul universal.

Iată ce să zice între altele în acest articol:

Nesfârșitele greve ale tuturor felurilor de muncitori înabușe producția și-o amenință cu totală peire. Prețurile să urcă la înălțimi spăimântătoare, și — cu excepția celor zece mii aristocratice — mizeria devine insuportabilă pentru populațiune. Emigrarea împiedecă circularea sângelui în trupul statului. Roșaja din fața noastră nu e un semn de sănătate ci semnul boalei. Sufragiul universal nu e leac pentru relele aceste îngrozitoare, dar e în orice caz în stare să vindece în măsură mare aceste rele.

În încheiere adresează guvernului următoarea provocare:

În numele moralității politice, cu considerare la sărăcia materială a claselor muncitoare — îi aducem guvernului aminte de îndatoririle sale. Dacă nu e în stare sau nu vrea să îplinească în grabă făgăduielile făcute — nu mai e vrednic de-a cârmui acest stat, care arde de dorul de-a să putea dezvolta în libertate națională, socială și materială!

Alegerile în Bucovina. În Bucovina, țară românească atât de năpădită de streini, — Ruteni, Jidani, Nemți, Poloni — la alegerile pentru parlamentul din Viena au fost aleși și câțiva Români. Au fost aleși: Dr. Alex. bar. Hurmuzachi în cercul Suceava-Siret și Teofil Simionovici în c. Rădăuți, amândoi cu program naționalist. La balotagii au reușit. Dr. Anrel Onciul, în c. Humor-Solca, democrat, Dr. T. Izopescul în Storjineț-Boian, naționalist și George Grigoroviciu social-democrat, în cercul al doilea din Cernăuți. Râu s'au purtat Românii din Câmpulung, alegând pe un neamț, cu 4400 de voturi.

Alegerile din Bucovina au fost foarte agitate. Socialiștii au făcut în Cernăuți mari neorânduiești.

Din dietă.

— Spicuri. —

De aproape trei săptămâni, cu unele întreruperi, să discută în dietă proiectul de lege despre drepturile și datorințele servitorilor față de proprietari. Interesul deputaților e foarte slab, ci numai votează orbește ceea ce le prezintă ministrul. Măcar că proiectul nu e bun, nu e priincios sârmanilor lucrători. De, îl fac și-l votează »domnii« la masa verde!

Aceasta a arătat-o deputatul nostru, dl Vasile Goldiș, prin o vorbire temeinică, ținută în ședința de Vineri. Dl Goldiș a arătat, că proiectul nu e făcut în folosul muncitorilor, ci al proprietarilor; el e îndreptat împotriva socialiștilor, ceea ce să vede și din paragraful pentru greve. Prin proiect servitorii sunt dați pradă proprietarilor; bieții servitori sunt împedecați a cerceta în Dumineci chiar și biserica, singura mângăiere a omului sărac... Tot împotriva proiectului a vorbit și dep. Hodja. Dar deputații mameluci — își fac de cap — în ședința de Luni, 27 Maiu, au votat proiectul în general și acum să discută articol după articol.

Tot în ședința de Vineri răspunde ministrul Ancrassy, la interpelațiile deputatului nostru Dr. Alecs. Vajda-Voevcd, adresate mai de mult, în afacerea volnicilor, făcute de deregătoriile

administrative la alegerile de deputați din cercurile Cehul-Sălăgiului, Șomcuta și Crașeu.

Contele Andrassy răspunde în doi peri, cu un cinism revoltător: Zice, că din cercetările ce s'au făcut, n'a ieșit la iveală, că deregătoriile și bătăușii unguri ar fi vinovați pentru tulburări!

Dimpotrivă scoate de vinovați pe alegătorii români, cari au agitat și provocat pe Unguri. Poftim... Totodată Andrassy declară, că este cel mai neîmpăcat dușman al politicii noastre, a naționalităților, care e împotrivoare statului. Să-i fie de bine contelui negru...

În ședința de Luni primministrul Wekerle a prezentat în dietă proiectele de lege, privitoare la jubileul de 40 de ani al încoronării de rege al Domnitorului nostru. Guvernul vrea să ridice din acest prilej un spital și o casă pentru muncitori, în Budapesta, și o biserică la mormântul lui Arpad, în hotarul Budei-vechi. Aceste vor costa 3 milioane și 200 mii cor. iar ca să îndulcească pe Croați, le aruncă și lor o fărâmatură, 300 cor. pentru muzeul comercial din Zagreb.

Adunare de învățători.

Despărțământul Sibiu, al »Reuniunii învățătorilor gr-cat. de Alba Iulia și Făgăraș« și-a ținut adunarea ordinară de primăvară la 21 Maiu st. n. în Sibiu.

Prezenți au fost 17 învățători și 3 învățătoare, laolaltă 20 membri ordinari. Cauza neparticipării a unor membri, — fie-ne spre mângăiere, — nu este a să căuta în indiferentism, ci dupăcum s'a putut constata, cauza este că, mulți învățători erau în examene, iar alții în ajunul examenelor...

Ca oaspeți, — durere, — afară de câteva dame și d-soare și afară de dnii Iuliu Bardoși și Mirtse Lajos, cari totdeauna și-au arătat dragostea față de noi — afară de aceștia, alții nu au fost.

Prea On. Domn protopop N. Togan, care pururea să află în mijlocul nostru, de astădată spre a noastră părere de rău a fost împedecat de a lua parte, ocupat fiind cu ținerea examenelor.

Deci timpul ales nu a fost potrivit.

Conform punctelor din program a ținut prelegere publică R. Botezan din rel. »Samarineanul cel îndurat«, cu cl. IV. iar M. Ogreaș cu cl. III. din l. magh: »A diszró«.

După o lungă și minuțioasă dezbateri la care au luat parte și llust. oaspeți, s'au declarat amândoaună de succese.

Depărtându-să elevii, președintele T. Stoia deschide adunarea prin o vorbire care-i face cinste.

Dânsul indeamnă învățătorimea a ținea paș cu progresul timpului, cetind și studiind în continu. Ne arată care e rolul învățătorului afară de școală, ne pune la inimă deviza secolului de față: progres în cultură, progres în bunăstare, ca și poporul nostru să și poată îndeplini rola ce o are în concertul popoarelor.

După aceasta a urmat dizertația »Din educațiune« de I. Vintilă și »In-sămânțata excursiunilor școlare« lucrată de P. Olariu.

Amândouă să declare de bine lucrate și să vor trimite spre publicare organului »Reuniunii«.

Pentru ca pe viitor să putem debate lucruri mai de actualitate, adunarea alege o comisiune din 3 membri și anume: I. Stoia, I. Stănilă și P. Olariu, spre a satori disertațiile pentru adunarea de toamnă.

Comisiunea aleasă află de mai mare însemnătate:

1. Studiarea și aprecierea manualelor pentru I. maghiară.

2. Cum s'ar putea propune economia în școala populară, ca să poată contribui mai cu succes la ridicarea stării materiale a poporului?

Ca prelegeri practice să statorosec: din I. rom. cl. II. din comput cu cl. IV. iar din stilistică cu cl. V. sau VI.

Teza primă s'a dat spre lucrare lui I. Stănilă, D. Răchită și P. Olariu. A doua să dă iscusitului pomolog Ioan Stoia, căruia adunarea prin Ilustritatea Sa d-nul Iuliu Bardosi îi aduce laudă, ca primului învățător al Archidiecesei, care a primit premiul de 200 cor. precum și diplomă de recunoștință din partea ministrului de agricultură pentru vastele-i cunoștințe în ale pomologiei.

Va prelege R. Botezan și Victor Popp.

Espirând mandatul oficialilor să realeg tot cei vechi, de notar în locul lui Dancea, care abdice, să alege Petru Olariu, iar ca delegați pentru adunarea generală R. Botezan și M. Ogorean.

Adunarea de toamnă să va ținea tot în Sibiu. Aceasta hotărâre — că adecă adunările să se țină tot în centru — o află de nepotrivită.

A afirma că poporul deia sate nu poate trage nici un folos din adunările noastre, nu e adevărat. Dar nefiind locul aici a vorbi despre aceasta, voi reveni cu o altă ocaziune. »Petrol.«

Din Bistrița.

— 28 Maiu c.

Erau odată timpuri când poporul român din Bistrița întru atâta înainta și progrese pe toate căile vieții publice, încât și străinii ne admirau.

Erau timpuri când în Bistrița nu era casă sau colibă românească, în care să nu fi aflat gazetă românească, pe cari țărani și meseriași le citeau cu cea mai mare însuflețire. — Durere însă astăzi nu e așa, astăzi gazetele românești cetite de țărani și meseriași nostri sunt mai rari, și pofta de cetit întru atâta a dispărut, încât și între inteligenți avem mulți, cari nu să pre ocupă cu cetitul foilor românești.

Pe timpurile cele bune ne-a succes înființarea »Reuniunii române de cântări«, »Reuniunii române de meseriași« și »Reuniunii române de înmormântare«. Durere însă că menirea acelor reuniuni, afară de cea de înmormântare, astăzi mai numai pe hârtie a rămas și de 4—5 ani au dat puține semne de viață.

În locul reuniunii meseriașilor români ocupațiunea principală și de distracție este

jocul de cărți și biliard, și deși în iarna anului 1906, s'au angajat mai mulți d-ni fruntași din Bistrița, spre a ținea vre-o câteva prelegeri publice, meseriași nu prea multă atențiune au dat acestor frumoase prelegeri.

Deși în Bistrița suntem preste 4000 Români, între cari o mulțime de advocați și medici, 3 preoți și 2 învățători și o mare droaie de meșeriași, totuși viața socială e atât de monotona, încât în cele sociale Bistrița este întrecută de cele mai din urmă și mai isolate comune din comitat.

De 4—5 ani încoaci toată activitatea noastră socială a stat dintru atâta, că Reuniunea de cântări a intelectualilor nostri, cu concursul teologilor seminarului din Gherla și Sibiu a dat două concerte destul de bine succese — însă trebuie să știm că cu atari oameni culți e ușor de dat concerte.

În anul 1905 s'a sfințit steagul meseriașilor români din Bistrița între cele mai frumoase însuflețiri ale tuturor Românilor de aici și atunci Reuniunea avea preste 100 membrii. Durere însă aceste însuflețiri nu mult au durat, și fiindcă unii meseriași și cu deosebire zidarii, au repășit aproape toți din reuniune și s'au alăturat la grupa socialiştilor condusă și direasă de unele litte străine de neamul nostru, reuniunea a rămas aproape izolată și astăzi puțin spor sau progres face.

Ar fi de dorit, ca fruntași și meseriași nostri să dea mai multe semne de interesare pentru progresul cultural. Codreanu.

Băieșul român.

Sulfurul (Chiz, Pirit).

Sulfurul, mai obicinuît numit Chiz este un material foarte lățit și să află aproape în toate băișagurile, chiar și în cel de cărbuni, preserat prin peatră. Băișag de chiz să poate numi numai atunci, când vâna curată are o grosime de cel puțin 70 cm.

Băișagul de chiz încă este foarte căutat în timpul de față, pentru că obvine și în masă mare și să folosește la multe lucruri trebuincioase. Să prepară din el vitriol de fer, peatră acră, preparate de farmacie. Să folosește mai departe pentru destilarea și curățirea pământului de porțelan, iar în cohurile, topitoarele de argint pentru concentrarea metalelor nobile.

Colorarea este aproape ca a argintului și între aur și aramă galbină. Peatra mai la suprafață are colorare albă gălbuie ruginită, mai afund în pământ este albă-vineție.

Apa care isvorește din locurile cu conținut de chiz lasă pe pământ și pe marginea păraielor un strat roșu cu rugină.

Dacă lovim peatra de chiz de oțel dă schintei și să simte un miros greu de pucioasă.

Băișagul de chiz să poate descoperi ca și cel de fer descris mai înainte. De multe ori chizul la suprafață să prefacă în fer și rugină, iar săpând mai afund vine materialul curat de chiz.

Mai adese-ori să găsește în părae, în alvia păraeilor și în locuri apătoase.

Băișagul de chiz este astăzi un băișag foarte rentabil și să poate ca și

celelalte băișaguri, ba încă mai curând ca un băișag de aur, valorisa cu bani frumoși.

La noi să găsește în toate părțile în măsură mai mică și dacă s'ar cerceta mai deamăruntul s'ar putea descoperi și în cantitate mai mare.

Dovadă sunt băile care numai în anii din urmă s'au descoperit, așa d. e. la Căzănești în Zărand să deschide un băișag bogat de chiz, având vâna curată o grosime de aproape 40 metri. Acest băișag să exploatează de Societatea de băi și cohuri nord ungară, care este înființată numai pentru exploatarea de băi de chiz și poșede aproape toate băile din țeară de natura aceasta.

Mai sunt apoi la: Szomolnokhuta, Dognacka, Kapnikbánya, Baia-sprie. — În Ardeal la Fațiabăii lângă Zlatna, aici până acum abia să scoteau câte 10—20 vagoane pe lună, acum însă să scot și 250 vagoane pe lună. — Tot în timpul din urmă au descoperit oameni de-ai nostri straturi bogate de chiz în comit. Aradului la Soborșin. — Apoi tot oameni de-ai nostri au descoperit și pe valea Zămului la Cerbia și Pogănești etc.

Ca români trebuie să ne bucurăm, când auzim că mai sunt și oameni de-ai nostri, cari să interesează de lucruri de aceste și fac ispravă. — Dar în comparație este foarte mic numărul față de a străinilor și jidanilor, care pun mâna pe tot ce poate aduce ceva câștig. Vina este a noastră că nu ne-am interesat și nu ne interesăm, măcar ocaziune am avut; câți străini s'au învârtit și ne au deschis ochii, dar nu s'a lipit nimic de noi.

Strămoșul Traian bine a știut că unde ne aduce și ne așează, ne-a așezat pe culcuș de aur, argint, aramă fer, cărbune etc., dar n'a crezut poate, că dacă ne așezat în un loc așa bun, ne vom mulțami numai ca să dormim, ci ne vom deschide ochii și vom cerceta și lucra în toate direcțiile, așa cum va cere spiritul timpului.

Ne place a crede că oamenii nostri vor lăsa la o parte nepăsarea de până acum și cu încetul încălzindu-să de lucrurile aceste să vor putea înșiși convinge despre foloasele cari le pot trage din ele. — Constatăm cu bucurie că deși nu de mult timp s'a început a să scrie în ramul acesta, deja au și sosit din mai multe părți la redacție scrisori în cause de băișaguri, ceea ce dovedește, că oamenii au început a să interesa.

Știri de pe la băișaguri.

Baie nouă. În Árva-Nagyfalu (Ungaria nordică) s'a descoperit straturi bogate cuprinzătoare de aur. Să va deschide o baie. Contel Zierotin folosește un capital de un milion de cor. pentru băirea noiei mine.

*

Prețul metalelor. Săptămâna aceasta prețul metalelor a fost în Budapesta următorul: Arama fină 287 cor. cusutorul 476 cor. plumbul moale de Baia-mare cor. 5675 antimoniu 208 cor.

Lupta împotriva beției în Norvegia.

În timpul din urmă mai toate țările civilizate s'au ridicat împotriva beției (alcoholismului). S'au adus legi deosebite pentru restrângerea dreptului de vânzare al beuturilor, s'au mai adus legi deosebite pentru pedepsirea crâșmarilor, cari pun beuturi rele și falsificate în vânzare, s'au adus legi deosebite pentru pedepsirea bețivilor, s'au înființat însoțiri pentru abținerea dela ori și ce fel de beătură, s'au ținut adunări mari între națiuni, cari au chibzuit, că ce fel de măsuri trebuie luate pentru combaterea mai cu isbândă a beției ș. a. Și pe lângă toate acestea, beția pare că-i un bălaur din poveste la care dacă-i tai un cap, îi cresc alte 11 în locul celui tăiat.

Norvegia, din partea de meza-noapte a Europei, încă este o țară care a avut mult de a să lupta cu acest bălaur, care mai înainte de asta cu o sută de ani, își căuta mereu la pradă printre locuitorii de acolo, pe cari apoi îi și înghița cu multă lăcomie. Nu era petrecere acolo, la care dupăcum ne spun datele statistice, să nu să fi adunat poporul cu mic și mare la beătură. A nu bea însăamna atunci a vătăma pe stăpânul casei. Vinul și rachiuul curgeau ca spa și fiecare atâta bea, până când să răsturna de pe scaun fără de nici o simțire, adecă mort de beat, cum zicem noi pe aici. Pe timpul acela fiecare locuitor putea ferbe atâta rachiu, cât voia, deoarece roada cartofilor era foarte bogată și din aceasta să ferbea el mai cu seamă. Intreaga Norvegie nu era altceva, decât o mare fabrică de rachiu.

Beția nu era lăpătată numai între bărbați și copii, ci chiar și între fete și femei. Rachiuul era un tovarăș nedespărțit al fiecărui locuitor, care-i însoța în ploșcuțe și sticlute chiar și la biserică, de unde apoi după terminarea serviciului dumnezeesc să așezau rotogoale înaintea bisericilor și începeau a să cinsti cu rachiu sau »brandy« cum îi ziceau ei, până când să îmbătau tun. Pe timpul acela să bea de fiecare locuitor din

Norvegia câte 16 ferii de rachiu pe an.

Oamenii mai deștepti și cu cap, văzând povârnișul, pe care au alunecat locuitorii Norvegiei, s'au recules din amorțala lor și la anul 1836 au înființat cea dintâi însoțire împotriva beției. La anul 1842 s'a votat și o lege, prin care s'a oprit aducerea beuturilor de prin alte țări și s'a mai restrâns și fabricarea celor dinlăuntru țării. În urma acestei legi s'a pornit o luptă înverșunată împotriva beției. Urmarea acestei lupte a fost, că dela anul 1833—1840 numărul căldărilor și al fabricilor de rachiu a scăzut dela 9727 la 1378.

La anul 1845 s'a votat o nouă lege, prin care s'a oprit cumpărarea rachiuului într-o măsură mai mică de 40 litruri. La anul 1859 s'a înființat cea dintâi însoțire pentru abținere dela beătură, membrii căreia erau obligați a nu bea în viața lor rachiu. Astăzi numita însoțire are o mie de filiale cu 130 mii de membrii. Femeile la rândul lor încă au înființat o astfel de însoțire în a. 1844, care astăzi are 2163 membre și care apoi d'n taxele ei a dat guvernului spre scopuri de binefacere până la a. 1869, 136 mii de cor.

La anul 1871 guvernul norvegian a votat o nouă lege cu privire la beuturi, prin care s'a înființat însoțirea numită »Samlog«, care stă sub controlul unui inspector din orașe. Scopul acestor inspectorate, cari își au filialele lor și la sate, nu este lățirea beuturilor, ci mai mult restrângerea lor, precum și vânzarea de beuturi curate. Membrii însoțirii numite, nu primesc mai mult ca 5% din venitul curat. Crâșmarii capătă o plată anumită. Prin urmare ei n'au nici un interes așa de mare a să vinde sau de a nu să vinde beuturile încredințate lor. Crâșmele însoțirii numite sunt foarte simple și n'au încăperi, ca oamenii să-și poată petrece timp mai îndelungat în ele.

Cea dintâi însoțire pe temeiul »Samlogului« s'a înființat la anul 1871 în orașul Kristiansund de pe țărmurile mării, cu 12 mii locuitori. La anul 1889 numărul însoțirilor de felul acesta s'a urcat la 51 și a avut drept urmare,

că pe când la 1871 să mai bea de fiecare locuitor câte 3—5 litruri de rachiu, pe atunci beutura aceluia s'a redus la anul 1896 la 2—3 litruri.

Insoțirea de mai sus a avut încă și aceea urmare, că pe când la anul 1860 din 10 mii de morți, 33 au murit de beătură, pe atunci numărul aceluia la anul 1894 s'a redus la 10, iar casurile de nebunie provenite din beție s'au redus la jumătate. Omorurile în stare de beție, cari la anul 1860 erau de 94%, s'au redus la anul 1894 la 65%. Vama pentru beuturile cumpărate din alte țări s'a urcat dela 2 la 3 schillinge. Tot așa s'a urcat și măsura de cumpărare a aceluia dela 40 la 250 litruri.

Acestea au fost tot atâtea arme, cu ajutorul cărora s'a putut lupta cu izbândă împotriva beției. Dar nici prietiniile acesteia n'au stat cu mâinile în sân. Ei încă au stărut pe lângă guvern, care la anul 1896 a votat o lege, prin care înființarea »Samlagului« să îngăduie numai acolo, unde majoritatea locuitorilor o cere aceasta, iar cu privire la cumpărarea beuturilor au aflat o modalitate de tot practică, ca adecă unul să cumpere măsura prescrisă de lege, de 250 litruri și să o împartă cu ceilalți.

Din aceste câteva date statistice să poate vedea, ce luptă uriașă au avut să poarte Norvegienii cu bălaurul de beție, pe care deși nu l'au putut birui cu desăvârșire, totuși l'au bătut și zdrobit așa de tare, încât a trebuit să zacă rănit în vizuina sa. N'ar strica deci când societatea omenească pretutindinea ar declara războiu acestui bălaur cumplit, ca să nu mai cuteze a eși din vizuina sa, ci să zacă acolo amorțit.

Spre scopul acesta ar trebui redus numărul crâșmelor pretutindinea. Ar trebui micșorate încăperile crâșmelor, ca beutorii să nu mai aibă unde șede, ca să-și petreacă. Ar trebui opriți și pedepsiți toți aceia, cari poartă oarecare direcție publică și să afle beți prin crâșme. Ar trebui organizate pentru tinerime într-alt loc petrecerile cu joc, iar nu în crâșmă. Ar trebui organizate în mod obligatoriu bibliotecile

VESELIA.

Folșă glumească a »Folii Poporului«. —

Țepeș Vodă și Țiganii.

Țepeș Vodă cu asprimea
Adunase țigănimă
De lăieși și lingurari
Și-o'ndemnă la lapte mari:
— Dragul meu popor flămând
Adunatu-v'am cu gând
Să vă fac oșteni de rând,
Să-mi fiți și voi d'ajutor
Împotriva Turcilor,
Ce-au trecut Dunărea'n gloată
Și ne pradă țara toată,
Iată dar vă dau priință,
Ca'n război cu biruință
Și din neamul vost de sclavi
Să s'aleagă oameni bravi!
— Vodă, glasul tău e sfânt.
Și'n ceriuri și pe pământ!...
De fi'i voia, de fi'i vrerea

Să ne arătăm puterea,
Noi cu vitejie rară
Ne vom bate pentru țară,
Dar cu oastea cea de Turci
Numai lupta ni-o încurci...
Ci de vrei să fim eroi,
Tu ne lasă, Vodă, lasă,
Pe cum am venit d'acasă:
Să ne batem noi de noi!
Bortoș (Glume).

Mărunțișuri.

SPOVEDANIA ȚIGANULUI.

Un țigan să duse la un popă să se spovedească în ajunul Paștilor.

Popa, după ce-l ascultă, îi dădu să facă 20 de mătânii.

— Dar pentru un miel furat câte mătânii să fac părinte? întrebă țiganul.

— Cinci mătânii, pe care ți le socotesc că-mi spuseși că neavând miel de Paști, ai furat unul.

— Lasă aia părinte, sărut mâna, mai dă-mi 5 pe deasupra, că am să fur unul la

noapte și după aia mă impac eu cu D-zău de-om trăi ca niște frați de mâne încolo.

LA BARBIR.

Ce ceri pentruca să-mi tragi două măsele?
— Pentru cea dintâi două cor. pentru a doua o coroană.

— Atunci să mi tragi numai a doua.

Copilul de jidan din Praga.

(de I. S. Spilman).

Povestirea părintelui Sebald.

Traducere de Ioan Murășan, inv. în Coe.

(Urmare.)

Odată mergând la plimbare cătră râul Moldova, am trecut râul dincolo. Când m'am întors am văzut că luntrașul s'a încăerat cu un jidan bătrân, pe care nu voia să-l treacă la celălalt țărm cu nici un preț. Cearta urâtă dintră acești doi bărbați îmi vătămă sufletul, de aceea mi-am propus să-i fac capăt și încă așa, ca eu însumi voiu mâna luntrea la celălalt țărm.

poporale, ca poporul să aibă unde-și petrece timpul liber ș. a. Când le vom avea toate acestea, atunci putem privi liniștiți la viitorul nostru ca oameni singuratici și ca popor, căci nu ne vom mai teme de bălaurul beției.

Ioan Georgeson.

Lipsa cetitului.

(Urmare și fine).

Oamenii noștri n'au prea cetit cărți bune. Unii din pricină că nu știau, alții pentru că nu pricepea ce belșug de învățăminte să sălășluște în aceste cărți. Și e mare păcat acesta. Cei mai mulți să mulțămesc cu cetirea Psaltirei, minunile Preceștii și Acaftistul, iar mai departe nu merg. Atâta însă nu ajunge. Vremea de astăzi poruncește să ne hrănim deopotrivă mintea și cu învățături, cari să ne chezășuiască izbânda nu numai în cer, ci și pe pământ. Căci biruiți aici pe pământ de alte neamuri, nu vom mai putea apuca nici Acaftistul, și vom muri ca dobitoacele, pierzând și bucuria vieții de veci. Să înțelegeți deci, cinstiți țărani, că e neapărată nevoie să cetiți cărțile, cari vă spun cum să munciți aici pe pământ, ca să puteți fi mulțămiiți și să faceți cinste și neamului nostru românesc, care vrea să fie un neam ales al lui D zău.

Dar chiar dacă numai atâta folos ar aduce cetitul, și ar fi destul. El însă arată omului și multe alte cărări și mijloace, prin cari să-și sporească neînchipuit de mult agoniseala câmpului. Vieritul, pomăritul, stupăritul, legumăritul, mătăsăritul și multe altele, sunt tot noue mijloace de îmbogățire. Unde mai pui apoi că te sfătuiesc și învață cum să-ți păzești sănătatea, care este lucrul de căpetenie la țăranul muncitor; cum să te aperi de tot soiul de boale, cum să-ți îngrijești copiii și vitele de lucru. Sunt nenumărate foloasele cari izvorăsc din cetit.

D-voastră deci în Dumineci și sărbători, luați cărți de acestea în mână, sau dați-vă pe lângă cel care știe ceti, și cetiți și ascultați ca să vă luminați mintea. În loc de a merge la crăsmă, care numai pagube și năcazuri aduce,

mai bine stați acasă, și cetiți la carte, carea cumițește. Iar dacă nu vreți sau nu știți care carte e bună, duce-vă-ți la părintele sau la dascălul D-voastră, și ei vă vor povățui. Căci ei și pentru asta sunt puși; să îndemne și să lumineze pe cei nepricepuți.

Câtă mângâiere scoboară în suflet cetitul v'o poate supune badea Gheorghe, care după sfânta slujbă nu apucă la birt, ci să așază pe prispa casei sale slovenind cartea sau gazeta aducătoare de învățături folositoare. Ear în cealaltă zi să apucă și muncește după cum a cetit la carte, și-i merge bine:

Ear pe copii nu-i lăsați să-și peardă vremea cu jocul de cărți și cu alte nimicuri, ci îndemnați-i de cu vreme să citească cărțile pline cu învățăminte mari. Ei cei mai mulți știu ceti, după ce ies din școală, nu cetesc însă mai nimic din pricina părinților, și astfel uită acest folositor meșteșug. Învațați-i să cunoască foloasele cetitului și să priceapă, că numai prin el să mai pot procopsi.

Căci astăzi popoarele numai prin învățatură ajung la biruință; numai prin învățatura pe care o culeg din citit. Ear neamurile neînvățate slăbesc și pe urmă să prăpădesc fără a li să mai auzi de nume. Și ar fi păcat ca tocmai noi Români să stăm neputincioși înaintea lui D-zău, rostindu-ne judecata de osândă pentru nelmplinirea poruncei care spune »Fi-ți desăvârșiți«...

Am nesocotit destul două mii de ani această poruncă, suferind câte năcazuri toate. Atâta ne-ajunge. Acuma însă a sosit vremea care nu mai suferă să mai petrecem în acest păcat, ci cere cu glas d-zeesc ca adunându ne puterile să ne înoinm sufletele și prin învățatura care isvorăște din citit, să ne apropiem de desăvârșire, spre cinstea lui D-zău și a neamului nostru românesc.

Treziți-vă, cinstiți țărani, la acest glas de îndrumare înțeleaptă!

Ion Matei.
inv.

Serate de-ale meseriașilor români.

Joi în 25 Aprilie n. c., Reuniunea sodalilor rom. din Sibiu și-a ținut a 4-a ședință literară. Prezidentul nostru Vic. Tordășianu bineventându-ne, ne pune

în vedere, că în 17 n. c. steagul cernit, arborat pe casele noastre, a vestit obștea despre trecerea la cele vecinice a unui fost zelos și conștient membru al comitetului nostru, a mult regretatului măestru lustruitor Pavel Imbăruș, aparținător vechii familii fruntașe sibiene a Imbărușeștilor, înrudită și ea cu alte familii fruntașe de aici, cum e familia Poponea, al cărei demn reprezentant e vice-prezidentul nostru G. Poponea, văr primar al răposatului. Raportându-să la vrednicile repositului, dl Tordășianu arată, că Reuniunea în semn de jale a arborat steagul cernit, ear în loc de cunună peritoare pe cosciugul lui, membri au dăruit care cu cât a putut în favorul fondului Văduvelor și orfanilor. La înmormântarea decedatului Reuniunea a fost reprezentată prin vice-prezidentul Poponea, asistat de mai mulți membri.

Ca fapt îmbucurător, dl Tordășianu ne relatează, că cucernicul preot, dl Elie Popovici, paroch în Sebeșelul-vechi, distins din partea Eșc. Sale D-lui arhiepiscop și metropolit I. Meșianu cu brău roșu, a ținut să între în șirul membrilor pe viață ai Reuniunii noastre cu taxa de cor. 50 și astfel a-și câștiga merite și pentru întărirea clasei meseriașilor noștri. Cum Reuniunea noastră are fericirea să numere între membrii săi fondatori pe I. P. S. Sa Dl arhiepiscop și metropolit I. Meșianu; pe vednicul paroch Constantin Cothișel din Certege; Cassa de păstrare din Săliște; Institutul de credit »Patria« din Blaj; ear între membrii pe viață pe d-nii Dr. Vasile Preda, avocat în Cămpeni; Dr. Vasile Dan de Apșa, adv.; Dr. Ioan Fruma, adv.; Emil Petruș, măestru măsar; Eremie Purece, măestru lăcătuș; Ioan Lușoșan, măestru pardositor, toți din Sibiu; Institutul de credit »Zăgneana« din Zlatna și pe cuviosul părinte Elie Popovici din Sebeșelul-vechi, — va să zică ea este spriginită de cei mai buni ai noștri, datorință avem a lucra cu toții pentru înaintarea ei și a sta neclintiți în jurul ei și a căuta să înmulțim statul meseriașilor noștri cu bărbați vrednici, harnici și luminați. Datorință au cu deosebire calfele (sodalii), ca mergând de Sfintele Paști pela vetrele părinților lor, să îndemne pe consătenii

După cuget a urmat fapta. Am mers la luntraș și după ce am făcut târg cu el, i-am făcut sămn la jidanul, care voia să treacă dincolo să ocupe și el loc în luntre. Suindu-ne în luntre le-am povestit istoria despre Samaritanul cel îndurat, la care după părerea mea jidanul asculta cu mai multă atențiune ca creștinul.

După ce am trecut râul, jidanul s'a lipit de mine și astfel am înaintat către Praga. În decursul vorbirei am întrebat ce meserie are? El mi-a răspuns deși nu chiar bucuos, că de condițiune e gropar. Trebuie să spun, că jidanii desprețuiesc mult pe gropari, de aceea nu a voit să spună ce e.

La întrebarea mea că murit-au mulți dintră jidani în săptămâna trecută, el mi-a răspuns negativ. Am înmormântat numai o femeie bătrână și un băiat de 12 ani, răspunsă jidanul. Cum la chemat pe copil? întrebai eu cu mare interes, pentru că etatea copilului era egală cu a micului Abele. Ce vă interesează pe D-voastră răspuns jidanul — e de ajuns dacă vă spun, că a murit și că

acum odichnește în sinul lui Avram. — Dar totuși n'ai fi atât de bun să-mi spui numele? Dacă chiar poștiți zisă jidanul de ce nu? El a fost copilul vestitului Abele. — Copilul bogatului Abele? Intrebai eu, pretăcându-mă că m'am surprins. — Da, da. — Doar D-voastră l'ați cunoscut? Eu iam răspuns afirmativ și l'am întrebat pe gropar, că știe el ceva despre ceea, că copilul ar fi trăbuit să fie creștin? Am auzit ceva. Dar după ceea am auzit, că i-a părut rău și s'a întors earăși la tatăl său. Și ști că el s'a întors de voie bună acasă? Dar cine să'l fie constrâns? Și acum a murit copilul și l'au îngropat. Dar e sigur că a murit de moarte naturală? Cum doar nu și-a ucis bogatul Abele pe unicul copil. — Astfeliu vorbea groparul într'un ton nesigur, cu totul trădător. — Eu însă nu l'am lăsat în pace. În continu îl nelinișteam prin întrebări și poate l'aș fi înduplicat a-mi spune tot, dacă nu ar fi nimerit din față o grupă de vagabunzi, la vederea cărora jidanul mulțămindu-mi că l'am trecut cu luntrea și-a luat adio și s'a depărtat.

Ajungând la claustru i-am povestit și onoratului prior Gvardian ceea auzite despre micul Abele, vorbindu-i și despre întâlnirea mea cu jidanul, care mi-a comunicat.

Sara chiar voiam să mă culc, când călugărul Cuniberth bătu la ușa chiliei mele și mă încunoștință, că jidanul pe care azi dimineață lam trecut preste Moldova, vrea să vorbească cu mine. — M'am bucurat mult și i-am zis lui Cuniberth că să conducă numai decât la mine pe evreu. — Groparul — pentru că în adevăr el a fost, preste câteva minute a pășit în chilie și după o scurtă păusă zisă: »Onorate părinte! Mă muștră conștiința că nu v'am spus tot ca am știut. Vă spun acum, că pe micul Abele l'a răstignit însuși tatăl său cel tiran, cu unchiul său rabinul«.

După auzul acestor cuvinte poate D-zău mi-a șoptit, îndată l'am cndus pe gropar la onoratul preot Gvardian și l'am înduplicat să spună și acestuia tot ce știe, asigurându-l că nu i-să va întâmpla nimica.

În dimineața următoare priorul nostru a mers la mai marele Iesuișilor și cu acesta la

lor ca să-și dea copii la meserii. Să le arete, că pământul ce-l au abia aduce atâta cu cât să-și poată susține traiul de pe o zi pe alta și să-și poată plăti birurile grele. Să le arete cum dându-și copii la meserii, acestia după 3—4 ani de ucenicie, la care sunt ajutați și cu stipendii, ajung să-și agonisască înșiși cele trebuincioase, ba din creșterii lor pot ajuta și pe părinți. Să le vorbească despre binele ce-l au măestrii cu lucrătoare proprii, care nu sunt atârnatore de nimeni, ba au sub mâna lor un număr oarecare de calfe și de învățacei; să le arete cum măestrul, stabilit în Sibiu, dacă este sârguincios, este ținător de cuvânt și om de omenie, în scurtă vreme ajunge să aibă casa și masa sa și își poate crește și copii la școlile de aici.

De încheiere dl Tordășianu, atrăgând luarea aminte și asupra bibliotecii Reuniunii, pe care o pot folosi cu toții pe lângă o taxă de 4 bani pe săptămână de carte, ne roagă, ca în timpul liber să cetim și să ne luminăm.

Dl notar Ștefan Duca, cetește sumarele ședințelor administrative, din cari, între altele am aflat, că numărul membrilor înscriși e în continuă creștere și cum pentru scopurile Reuniunii să fac tot mai numeroase dărui.

Intrați în însăși ședința literară mititica Aurelia Pop, ne-a redat cu mult simț poezia »Omul decăzut« de I. Ardeleanu și mai în urmă »Fluturulel«; voinicul Ioan Barbu ne-a redat cu multă voinicie lungă poezie »Povestea unei pășarice; bine a predat Stănuța Stanciu »Bucovina« de Alexandri și mai apoi »Mărioara« de Bolintineanu; sodalul pantofar Ioan Miga, a predat cu înțelepciune și pătrundere »Moartea lui Gelu« de Coșbuc; tamburița, bine manuată de sodelul Ioan Popp, și-a aflat răsunetul potrivit în inimile noastre, plăcut atinse de frumoasele cântece executate fără greș; mult a plăcut poezia »Aurorii« de Cunțanu, predată de Eva Stanciu; d-șoara Mărioara Simtion cu »Patimile lui Isus« de G. Maican, a ținut să ne apropie sufleteste de biserică, care în curând sârbează Învierea Mântuitorului lumii; de încheiere d-șoara Iliu ne a cântat cu vocea curată, plăcută și puternică, mai

multe arii înălțătoare de inimi, răsplătite cu numeroase aplauze.

La fine s'au sortat între numeroșii participanți mai multe cărți folositoare, ear prezidentul Tordășianu, dorindu-ne la toți sărbători fericite, ne invită la ședința din Maiu.

»Invingătorul.«

FELURIMI.

Moștenitorii de tron. Din prilejul nașterii moștenitorului de tron spaniol, o foaie franceză arată vârsta celorlalți moștenitori de tron. Între moștenitorii statulețelor germane sunt mulți bătrâni, cu păr cărunt. Bătrâni sunt și moștenitorul tronului Turciei, Mohamad Reșad și cel al Svediei, Gustav Adolf. Ceialți sunt mai tineri și anume: moștenitorul tronului austro-ungar Francisc Ferdinand e de 43 de ani, Ferdinand al României e de 41 de ani, tot de această vârstă este moștenitorul tronului englez, prințul de Wales, Constantin, moștenitorul tronului Greciei are 38 de ani, moștenitorul danez Cristian tot 38 de ani, cel montenegrin, Danilo are 35 de ani, Albert, prințul Belgiei 32, moștenitorul german 25, cel portughez 20, cel al Sârbiei tot 20, al Saxoniei 14, al Bulgariei 13, al Rusiei și Italiei 3 ani. Cel mai tânăr este moștenitorul tronului Spaniei, de câteva zile.

Dare de seamă și mulțumita publică.

Din Viscri.

Bunii nostri creștini din filia Viscri a parohiei Stena, în protopresbiteratul gr.-or. al Cohalmului, Zachie Brumariu, Bucur și Simion Brumariu și Andreiu Langa, cari cunoscând lipsa și sărăcia bisericii noastre gr.-or. din Viscri, și cari de prezent să află în America, au binevoit a face o colectă între Viscrenii nostri din America, precum și între alți frați de ai noștri români aflători tot aici, — în scopul zidirii bisericii noastre gr.-or. din Viscri.

Suma colectată, de ei până acum și care am și primito și depus-o spre creștere și păstrare la banca »Economia« — din Cohalm, este de 160 coroane.

În suma aceasta au contribuit următorii: George Rotariu Trapold 50 cenți, Toma

afla sub niște tufe întră două petrii mormântali vechi.

Oficerul darabanților și-a înșirat oamenii în cerc în jurul mormântului, iar groparul în fața judecătorilor a început a desgropa pe copil. Priveam cu nerăbdare la lucrul groparului. — Unii își țineau batistele la nas deoarece cadavrul era de 4 zile îngropat ca odinioară a lui Lazar și cugetau că va mirosă greu. În urmă groparul a ajuns la cadavru și minune! Fiecare și-a luat batista dela nas, căci în loc de un miros greșos, s'a ridicat un adevărat miros de flori. — Groparul acum a chemat pe un dorobanț să-i ajute să scoată afară cadavrul micului și iubitului meu amic. Când ia-m luat de pe față năframa care-i acoperea fața după obiceiul evreilor, plin de mirare m'am uitat împrejur.

Fața pe care am văzut-o nu arăta trăsăturile unui mort. Ea era fața unui copil, durmind liniștit. Buzele-i negre mătăsoase mi-să părea că ar voi să întrebe:

»Părinte Sebald pentruce stai la îndoială despre mine?«

(Va urmă.)

Cojocariu din Sămbăta de sus 50 cenți, Bucur Brumariu, Viscri, Zachie Brumari, Simion Brumariu câte 1 dolar. ambii din Viscri, David Grindu, din Grid 50 c. Ioan Buzea din Cohalm 1 dolar, Ioan Tepean, Sas Daia 25 c. George Cojocariu Viștea de sus 10. Simion Cristea, Pianu de sus 20 c. Ioan Căpăință din Sămbăta de jos 15 cenți, Adam Cristea, Pianu de sus 10 cenți. Achim Bursan, Feleag, 10 c. N. Barb, Hașfalău 15 c. G. Măzeran, Feleag 10 c. Dan Todor, Alma 25 c. V. Sărban, Alma 10 c. Popa Filon, Alma 25 c. Popa Ștefan, Alma 50 c. Dan Romanuș Alma 25 c. Nicolae Știrbeju, Feleagu 25 c. Todosie Săcădat, Alma 10 c. Andrei Langă, Viscri 1 dolari, George Stanci, M. Feleag 15 c. Victor Dumitru Feleag 25 c. Achim Dița, Feleag 25 c. Ioan M. Morariu 50 c. Dumitru Constantin 50 c. ambii din Hașfalău, Achim Cristea Feleag 50. Raveca soția lui D. Constandin din Hașfalău 50 c. Michailă Ferezan 25 c. Ioan L. Morariu 20 c. Michailă Drăgiciu 25 c. Vasile Nulca, Dumitru Nulca, toți din Hașfalău, George N. Bărsan, din Ferihaz, Constantin Drăguș Zoltan, 25 c. George Șoler, 20 c. Ioan Stanciu, Nicolae Bodogăia, Achim Dragiciu, George Ștefan, toți din Feleag. Elisaveta Pulcă, Archita George Mihailă din Mogoș Feleg, Petrea Baci, Bela, fiecare câte 25 c. Nicolae Fleșariu, Cloșterlu, Zacharie Badagăian Feleag 20 c. Nicolae Dobrea Zoltan, Harion Gligor Zoltan, Dionisie Beian, Feleag Nicolae M. Morariu, Hașfalău, Nicolae Dobrea, Ioan Para, Nicolae Sandu, Ioan Bărdaș toți din Zoltan câte 25 c. Iosif Dobrea Zoltan 10 c. Tanase Radu, Ioan Sandu din Zoltan câte 25 c. Achim Rucoia, Feleag 10 c. Ioan Dinu, Șörd 20 c. Nicolae Drăgiciu Feleag 15 c. George Drăgiciu, Feleag 20 c. Ioan Bodogăia, Feleag 10 c. Lörinczi Ferencz, Hașfalău, Boldaşar Ioan, Hașfalău 20 c. Petru Șimo, Alecsandru Sabó, Ștefan Matyás, toți din Hașfalău câte 20 c. Kertész Lajos, Máté Lajos, Magyarai Dénes toți din Sidriaș câte 25 c. Nonu Popa, Mera Popa, Alma câte 25 c. Ioan Tiscu, Ilie Tiscu, din Boiumare câte 25 c. Zamfir Baloși, din Baraczház com. Timiș 30 c. Ștefan Mate Sidriaș 10 c. Ștefan Șebe, din Archita 20 c. Máté Ioan 20 c. Manoil Pandea, Feleag 10 c. Alexandru Dajka Feleag 15 c. Albert George, 10 c. Vasile Cismașiu, Lisa 25 c. Sarafim Gruidu, Părău 25 c. Petrea Frunzia, Cohalm 25 c. Nicolae Radu, Cohalm 10 c. Avisalom Blefu, Alma 25 c. Darlosan Ioan Sas - Ernea 1 dolar, Ana I. Dărlosan Sas Ernea 20 c. Mihaila Marcu Boiu mic 20 c. Suci Lupui Lepindea 10 c. Costică Zecă. Sas Ernea 15 c. Ioan Becus Lepindea 25 c. Zaharie Badiu Boiu mare 15 c. George Badiu Boiu mare 10 c. Ioan Cărțan, Boiu mare 15 c. Mihail Crișan, Boiu mare 20 c. Constandin Tiscu Boiu mare 15 c. Ioan Cărțan, a lui Iabad 20 c. Lazar Tutoie 15 c. Ilie Grusea 20 c. Michail Cărțan a lui Simion 15 c. toți din Boiu mare, Mihailă și Veselina Chiș, Feriház 50 c. Zaharia Tene, Zacharie Lapa din Feriház câte 50 c. Moise și Domnica Dița 1 dolar, Achim Bodogăian 25 c. George Stancu, 25 c. Sécé Péter Beia 15 c. Andrei Olă Lovnic 20 c. Dumitru Hăisan, Săschiz 1 dolar, Ioan M. Dan Vistea Superioară 10 c. Ioan Polmolix Vistea superioară 25 c. Dan Zosim Alma 1 dolar.

Colectanților nostri precum și tuturor iubitorilor nostri sprijinitori venim și pe această cale a le esprima sincera noastră mulțumită rugând pe bunul D-zău ca fiecăruia să-i răsplătească însutit și înmuit dinariul dăruit bisericii noastre, și ca pre toți ferindu-i de

mai marele orasului la contele Thurn, ca să comunice și acestuia celea auzite. Acesta a hotărât, că cei-ce au săvârșit acest lucru numai decât să fie prinși.

Pregătirile pentru pinderea aceloră le-a făcut însuși Thurn cu mare precauțiune. Și cu deosăbire a demândat ca ostașii să încungiure porțile orașului așa numit jidovesc. Așa isprăvisim cu slujba de dimineața, când o parte din dorobanții orașului stau deja dinaintea claustrului nostru. Eu împreună cu groparul, care era cu ei, am primit poruncă să mergem în cimiter la mormântul micului Abele. Când am ajuns în orasul jidan venea față cu noi o trupă de dorobanți, care duceau în închisoarea orașului pe bătrânul Abele, pe femeia sa, pe rabinul și pe servitoarea. Pe strade era mulțime mare de popor. Toți să mirau, că pentru-ce duc în închisoare pe jidani și de ce umblă dorobanții cu călugării. În urmă încungiurați de mii și mii de oameni am ajuns la cimiterul jidovesc din Praga. După-cum mi-a spus mai înainte Sara, mama micului Abele, mormântul iubitului martir să

boale și primejdi, să-i reîntoarcă deplin sănătoși și cu bun spor acasă, la cei iubiți ai lor.

Pentru Comitetul bisericesc gr.-or.

Ieronim Buzea,
paroh gr.-or.

Ivan Butta
inv.

NOUȚĂȚI.

Proiectele lui Apponyi. Ministrul Apponyi a plecat Vineri, în 24 l. c. la Viena, ca să prezinte Maiestății Sale spre întărire proiectele sale școlare votate cu atâta grabă în dietă și casa magnaților. — Așa scriu unele foi ungurești, dar știrea să desminte ca neadevărată.

Procesul „Luceafărului”. »Lupta« scrie: »Luceafărului« din Sibiu i s'a intentat înainte cu aproape doi ani un proces de presă pentru că a făcut politică fără să aibă cauziune. Articolul incriminat trata biografia lui Alexandru Papiu Ilarian și era scris de dl Dr. I. Rațiu din Blaj. Cele două dintâi foruri judiciare n'au găsit articolul culpabil, cu toate acestea Curia a condamnat pe editorul »Luceafărului« la închisoare de 15 zile.

Un rămas bun. Fișpanul Făgărașului, Guido Bauszner și-a luat rămas bun dela comitat prin o scrisoare, trimisă din Lovrana și care s'a cetit în adunarea comitatensă, ținută Miercuri, săptămâna trecută în Făgăraș. În ea vestește, că el și-a dat abdicerea, care s'a primit și va urma a fi numit altul în locu-i.

Muștele columbace, cari vin dinspre Dnnăre, până pe valea Murășului, au ajuns — după cum vestește »Lib.« — și în ținutul Orăștiei, așezându-se în straturi groase pe iarba unor hotare. La Gelmar și la Costești au perit deja mai multe vite, înveninate de aceste primejdioase musculițe.

Rezerviști suplینitori. Tinerii obligați a-și îndeplini serviciul militar ca rezerviști suplینitori (Erzatz-Reserve) vor fi chemați sub arme pentru timpul din 1 Iulie—25 August. Deprinderile de arme anuale să fac în timpul dela 1—13 Iulie.

Pentru plugari. Fiind acum lucrul câmpului foarte întepitor, ministrul oastei a dat poruncă comandelor militare, să lase acasă pe timpul lucrului de câmp pe toți rezerviștii plugari, cari au fost chemați la deprindere de arme.

Al 107-lea. Casariatul »Reuniunii române de înmormântare din Sibiu«, a solvit ajutoriul statutar după răposatul membru George Bányai, fost măcelar.

Acesta este al 107-lea caz de moarte în sinul Reuniunii române de înmormântare sibiene.

Credincioși scoși din biserică. Mult năcaz au Slovaci cu șovinismul, deoarece unii preoți de-ai lor, luterani, dar unguri sau ungurizați, voiesc să vâre și limba ungurească în biserică. Așa s'a întâmplat de curând în biserică slovacă din Antalfalva, unde preotul Csaplovics, după săvârșirea slujbei în limba slovacă, a voit să țină predică în limba maghiară.

Credincioșii slovaci însă, au început să cânte cântări bisericești, împedecându-l astfel pe preot să predice ungurește. Solgăbirăul din Antalfalva a dat însă jandarmilor poruncă să intre în biserică și să scoată de acolo pe toți cei cari cântă, ceace s'a și făcut — spre lauda șovinismului.

Esamen. Miercuri în 22 l. c. st. n. d. a. la 2 ore s'a ținut esamenul în școala gr. cat. română din Faget (Oláh-Bükkös) comit. Târnava-mică, sub conducerea învățătorului dl

Ioan Velicea, și sub-prezidiul d-lui protopop Iosif Lita, fiind de față și înșpeetorul regesc dl Dr. Mihály Szabo, care de 3 ani după olaltă a luat parte la esamen, apoi marele proprietar Eugen Bian și alți inteligenți, precum poporul român din loc și domni învățători Dionisie Pandea și Alexandru Banea din Chesler. Inspectorul regesc a lăudat pe domnul învățător, precum și publicul present de succesul esamenului, e de notat că nu de acea, că doară ar fi făcut propres numai din limba maghiară, ci preste tot din toate știutiile propuse a arătat un progres cu școlarii, care nici la o școală de stat nu putea să fie mai perfect. — Participantul.

Iubileul de încoronare. Dupăcum am amintit, Maiestatea Sa va veni la Budapesta în 5 Iunie c. și va rămânea mai multă vreme acolo. Sâmbătă în 8 Iunie c. să va serba cu mari părzi iubileul de 40 de ani al încoronării Maiestății Sale de rege al Ungariei. vor fi de față și ministri comuni ai monarchiei, cum și moștenitorul de tron.

Au dat votul pentru împărat. La alegerile pentru parlamentul austriac în comuna Vadovițe din Galiția 42 de țărani și-au dat votul pentru împăratul, zicând că împăratul e singurul candidat de deputat, care își ține cuvântul și făgăduința dată.

Pentru preoți. Tribunalul administrativ din Budapesta a adus hotărârea, că preoții nu sunt datori să plătească darea de venit de clasa a IV după venitele ecleejiei.

Revista teologică. A apărut nr. 5 (Maiu c.) al acestei reviste escelente, cu cuprins interesant. Intre articlii amintim: Religiunea primordială și originea religiunii de Dr. Nicolae Bălan; Din trecutul bisericii, române bihorene, de Gruia; Predică la Duminica Samarinenicii, de Vasile Gan, prot etc.

La fondul „Victor și Eugenia Tor-dășlanu, pentru înzestrarea fetelor sărace“ au mai dăruit: Dr. Vasile Preda, avocat în Câmpeni și soția sa Sabina n. Andreica 20 cor., Teodor Herman protopresbiter în Deeș 5 cor., d-șoara Aurelia Herman, fostă elevă a școatei civile a »Asociațiunii« 5 cor., Dr. Gavriil Buzura, adv. (M. Lapos) și Daniil David, senator (Orăștie), Dr. Ioan Marghita, avocat (Geoagiu), fiecare câte 2 cor., neconsolații părinți Ioan Silaghi, paroh în Idicel și soția sa Emilia, din incidentul morții fiicei lor Veturia, eâte 1 cor. în total 2 cor., și Demetriu Moldovan, protopresbiter în Sighișoara 40 bani.

Dar pentru biserică. Mihailă Voina, aflător în America, a dăruit pe seama sfintei bisericei din Daia Octoichul cel mare, pentru care îi să aduce mulțumită. Cartea a fost procurată prin librăria W. Krafft, din Sibiu.

În temniță. La prima Iunie intră în temnița din Rózsahegy mai mulți Slovaci oșândiți pentru »agitație« și pentru »așitare la revoltă« cu prilegiul alegerilor de deputați. (Au îndemnat adecă pe alegători să și dea votul pentru candidatul slovac, să și iubească limba și neamul, să apere școala slovacă etc.) Numele celor ce intră în temniță este: Fedor Jeszenszky mare comerciant C. Selig, L. Kóza, L. Smulovszky, Dr. E. Hruska, E. Benő.

Inchiderea crișmelor. Comunele Ribița, Mesteacăn, Tebea, Junc și Căraciu din Zărând au hotărât închiderea crișmelor în Dumineci și sârbători. Asemenea a hotărât și comuna Clocotici din Bănat. Brave comune.

Bănci noue. În Pui (comit. Hunedoarei) s'a deschis noua bancă românească, care era să fie numită »Puiana«, dar după-ce tribunalul și celelalte instanțe n'au voit să întărească

acest nume, ea să numește acum: »Institutul de credit și economii din Pui.«

— În comitatul Făgărașului sunt în înființare următoarele bănci noue: »Ucia-mare« în Ucia superioară, adunarea de constituire să țină în 2 Iunie c. — »Arpășana« în Arpașul inf. își ține adunarea de constituire la 16 Iunie c. — »Receana«, e proiectată a să face o bancă nouă cu acest nume, în Vaida-Recea, cu un capital de 25.000 cor. împărțit în 250 acții de câte 100 cor. Terminul de subscriere a acțiilor e 1 Iulie c.

— În Zagra (com. Bistrița-Năsăud) să întemeiază o bancă, cu numele »Bancă populară.« Adunarea de constituire să țină în 2 Iunie c.

Spre știre. »Unirea« scrie: Incă în Martie a. c. s'a publicat în foaia oficioasă a comitatului nostru (Alba inf.) ordinațiunea prin care, intrarea în birturi ori în crijme, a băieților mai mici de 15 ani, să oprește. Birtașul ori crijmarul, care nu ține seamă de aceasta ordinațiune, să pedepsește până la 100 cor. eventual cu închisoare corespunzătoare. Recomandăm atențiunii cetitorilor nostri aceasta ordinațiune aspră, dar foarte bună. Azi, când alcoolismul amenință cele mai largi păături ale poporului și să apropie ca o ciumă, care destramă și distruge moravurile bune, averile și pe urmă viață multora, prind bine astfel de ordinațiuni.

Revista muzicală. Nrul al doilea al acestei reviste muzicale, care să trimite gratis să vâă deja în tipar și în prima jumătate a lui Iunie să va trimite iarăș gratis tuturor, cari au primit nrul prim. Și nrul 2 va cuprinde un tectst interesant. Revista muzicală (Musicalischer Anzeiger) apare de 4 ori pe an și să dă gratis și franco interesaiților, din partea fiecărei librării și negușătorii de muzicallii, de hârtii și alte asemenea. Redacțiua, administrațiua și expedițiua să află în negustoria de muzicallii și clavire Moimir Urbanek, Praga, Jungmannstr. 14 palatul Hlavka.

Spre luare aminte. Cineva din Rom. Reșița ne-a trimis în Febr. bani de abonament, dar adresa nu îi să poate de loc ceti. Dacă va ceti cumva aceste șire la vre-un alt abonat, îl rugăm să ne srie adresa, să-i putem trimite foaia.

Mai departe din America ne-au sosit în răstimpuri bani de abonament dela patru înși, prin băncile: Union Bank (Newyork), Niederösterreichische Escompte Gesellschaft (Viena) și F. Missler (Brema), fără să ni să scrie, cine sunt abonații. Cei ce au trimis bani prin aceste bănci, îi rugăm să ne scrie adresa.

Nu-l pentru cine să gătește. Gazetele din București povestesc următoarea întâmplare: Băiatul Gh. S. Constantin în slujba comerciantului Pop, din București, văzând că stăpânul său ține bani mulți în tejghea, s'a hotărât să-i fure.

În acest scop dânsul un moment când stăpânul său lipsea din prăvălie și băgând mânele în pult își umplu amândouă buzunarele cu lei noi.

După aceasta G. Constantin să duse în pivniță și ascunse banii după un vas în care stăpânul său ținea lapte.

Ce-i veni în gând stăpânului ca tocmai în ziua aceia să zică unui alt băiat ca să spele vasul, în care ținea lapte.

Băiatul să duse în pivniță și când dădu vasul la o parte găsi banii.

Intre acestea stăpânul observă lipsa banilor. Toată bănuiala căzând asupra lui Gh. Constantin acesta a fost arestat.

În fața comisariului dela poliție dânsul a mărturisit furtul arătând, că banii i-a ascuns după vasul din pivniță. Abia după două zile de cercetări poliția a putut să afle banii la celalalt băiat.

Din Pasta-Topa ni să scrie, că învățătorul de acolo n'a avut purtare prea bună la serbătorile Paștilor și nu să știe, ce venit a fost, sau n'a fost, la petrecerile aranjate atunci. Ar trebui să-și dea socoteală. Atât deocamdată.

Adunare învățătorescă. Despărțământul Mediaș-Ibăstalău al »Reun. inv. gr.-cat.« și-a ținut adunarea în Ibăstalău, în 19 Maiu, cu bun succes. Raportul, ce ni s'a trimis, neavând loc acum, îl dăm în nrul viitor.

Proces de presă. Foaii »Renașterea« din Caransebeș îi s'a făcut proces de presă pentru articolul »Apărarea limbei«, pe temeiul, că e de cuprins politic și foaia nu are cauzile.

Esundarea Dunării. În zilele din urmă apa Dunării a crescut și s'a răvășat în Banat, năpădind comuna șvăbească Rudolfsnad (comit. Torontal). S'au prăbușit preste 60 de case. Oamenii au fugit de cu vreme pe satele și colinele învecinate.

Sămănăturile și ville. În urma ploilor din zilele din urmă starea sămănăturilor în cele mai multe părți s'a îmbunătățit. Dacă vremea va fi priincioasă, va fi roadă mijlocie bună.

Viilor, după rapoartele inspectorilor de vii, le-a stricat mult frigul de astă-iarnă, cu deosebire în Ungaria. Prin comitatele Sălagiu și Sătmăr, dacă vremea va fi priincioasă, va fi roadă bună. Pe Murăș și pe coastele Munților-Apuseni viile au iernat bine și să așteaptă o roadă mijlocie. Pe Târnave au înghețat vițele, cari n'au fost bine îngropate; pe aici este lipsă mare de lucrători.

Caz de moarte. Florian Moțioc, profesor gimnazial în retragere și membru în comitetul de supraveghiere al băncii »Aurora«, a răposat la 22 Maiu în Năsăud.

Din comitatul Albei de jos. »Domni« adecă partidul grofilor și baronilor din comitatul Albei inf. vreau să-l scoată din postul de vicespan pe Szász Ioșka și să-și puie pe unul de-ai lor. Au ținut zilele trecute o adunare în Aiud și au candidat de vicespan pe baronul Bánffy Kázmér, feciorul vestitului Bánffy-pașa. Și imbată lumea cu apă rece

și cu minciuni, că vicespanul Szász ține cu Români, îi părtinește și a părtinit și pe deputatul nostru Dr. Vaida etc.

Director al băncii »Crișana« din Brad (Zărand) a fost ales dl Vas. C. Osvadă; directorul »Agricolei« din Hunedoara.

Din comitatul Sibiiului, în răstimpul din 1 Septembrie 1906 până în 30 Aprilie 1907 s'au dat 6464 pașapoarte de emigrare, pe 1-3 ani, anume pentru România 3178, pentru America 2732, pentru Germania 214, celelalte pentru diferite țări europene.

Petrecere în Stremți. Tinerimea română din Stremți aranjează un concert împreună cu teatru Duminecă în 2 Iunie 1907 în sala școlii din Stremți. Venitul curat este destinat augmentării bibliotecii școlare.

Programul constă din 4 puncte și piesa »Dela sat« piesă pop. în 4 acte de N. Macovisteanu. După producțiune joc.

Biblioteca »Tribunei«, în proprietatea firmei bine cunoscute W. Krafft în Sibiu, s'a sporit cu următorii nri noi:

Nr. 50. Iudecata. Despre bărbatul care a știut limbi multe. Două povești de G. Todică 12 bani. Nr. 51. Petrea pășitul. Cercilă. Două povești 16 bani. Nr. 52. Moșul de-flori. Poveste de G. Todică 12 bani. Nr. 53. Alipot. Poveste din popor. Culeasă de Rito 16 bani. Nr. 54. Sâmbăta morților. Dramă din popor în 5 acte 60 bani. Nr. 61. An-impărat și fețele lui. Alegorie populară de Silvestru Moldovan à 20 bani. Nri 55, 56, 57, 58, 59 și Nr. 62 și 63 să află sub tipar.

Din broșurile foarte iubite ale dlui Silvestru Moldovan au apărut în noue ediții următoarele: Nr. 5. Păcală și Tândală, anecdotă à 6 bani. Nr. 9. Fiica a nouă mame. Poveste à 28 bani. Nr. 10. Povestea lui Ionaș. Poveste à 6 bani. Nr. 12. Indărătnicul. Poveste à 16 bani. Nr. 30. Lumea proștilor. Poveste à 10 bani.

Afară de »Biblioteca Tribunei« să află la librăria W. Krafft foarte multe alte cărți și broșuri potrivite pentru premii școlariilor. Catalog să trimitte gratis și franco la cerere.

Proprietar, editor și redactor responsabil:

Silvestru Moldovan

Tiparul »Tipografi« Henric Meltzer

Să poate căpăta în tot locuri
Kalodont

88 15-42 a lui Sarg
cremă de dilați neîncunșurat de lipsă, păstrează
dinții curați, albi și sănătoși.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

M. Fl. în Șarpotoc. Când s'a plătit al doilea exemplar, ca să-ți trimitem? Avizează-ne.

M. P. în Mors. (Germania). Abonamentul în Germania e 5 cor. 50 pe 1/2 an. Ai să mai trimiți deci 3 cor. 30 bani, altcum vei căpăta foaia pe vreme scurtă.

T. I. în Vurp. Am scris noi și au scris alte foi și cei-ce au prăsit-o, o laudă. Poate nu ai pregătit-o bine.

Gilgor Moșneag și soșil (Orda). Am publicat starea Dv. în un nr. de mai nainte, când ne-ai scris întâiu.

Ben și alții. În nrii viitori!

Știți Dvoastră,

pentru-ce cafeaua de boane este atât de desavantajioasă sănătății?

Fiindcă cafeaua de boane conține o otrăvă (Coffein) foarte iritătoare, care introdusă și în cantități mici în organism, cum se face prin luarea zilnică a cafelei, are efect periculos asupra inimii, nervilor și stomacului.

Aceasta a stabilit-o incontestabil știința.

Un adaos indestulitor de cafea malt-Kneipp a lui Kathreiner face cafeaua priincioasă pentru sănătate și-i împrumută totodată un gust plăcut, atrăgător.

Copii se dedeie în general numai la cafea malt-Kneipp a lui Kathreiner fără nici un adaos.

1 12-20

Vasilie Bann

Sibiu

str. Ocnei 7. — str. Faurului 16.

în casa sa proprie »La Cizma roșie« cel mai mare **depozit de încălțăminte** pentru bărbați, femei și copii. Pentru provincie comanda să trimit recomandate, la cas de nu corăspund, să primesc îndărăpt în schimb.

68 7-

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiu

Piața mare Nr. 19, etagiul I.

Depozit și confecționare de pălării de modă de cele mai elegante și articli de modă de toate prețurile, și modele originale vieneze și pariziene. 118 40-52

De vânzare

este o curte în comuna **Cașoț** (Hermany), casa de piatră, cu boltă (licență), trafic și 3 odăi, șură de piatră și grădină mare. Informații mai de aproape dă

Simeon PISOIU,
cârciumar

126 2-2

Mohu, posta Veștem.

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

8 17-52

— Intemeiată la anul 1868 —

în Sibiu, strada Cismădiei nrul 5 (edificiile proprii), asigură în cele mai avantajioase condiții:

➔ **contra pericolului de incendiu și esplosiune,** ➔
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

➔ **asupra vieții omului** ➔

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termin fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără corectare medicală

➔ Asigurări pe spate de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului. ➔

Valori asigurate contra incendiului: ➔ Capitale asigurate asupra vieții:
64,075.294 coroane. ➔ 9,293.195. coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,295.120-15 c. pentru capitale asig pe viață 3,760.810.21 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiu, str. Cismădiei nr. 5 etagiul I., curtea I., și prin agonturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

La călătoria cu băieți mici e foarte de recomandat făina Kufeke pentru copii, căci nu e numai gustoasă, să poate păstra, e ușor de dus și e o mâncare excelentă pentru copii mici, ci dacă cumva cu schimbarea laptelui și climei s'ar conturba mistuirea copilului (ar căpața catar de stomac sau de intestine), mama îl poate înlocui cu un mijloc probat. Făina Kufeke pentru copii face puhav laptele în acrire; și astfel îl face mai ușor de mistuit pentru stomacul copilului și împiedică ivirea catarului de stomac și intestine, mai cu samă dacă la început să dă fără lapte.

134 B 1-1

Fl. 5000 câștig

dan aceluia, care va dovedi, că colecția-minune a mea

600 de bucăți cu fi. 2 50

nu este o cumpărare ocazională și anume:

1 orologiu de buzunar patent elvețian sist. Roskopf cu mers regulat și punctual, cu garanță de fabrică în scris pe 3 ani, 1 lanț pancer aur double american, două inele aur double american (pentru domni și dame) 1 garnitură engl. aurită constatătoare din bumbi de manșete, guler și de piept, un briceag amer. cu 5 tășuri, 1 cravată de mătășă eleg. culoarea și muștra după dorință fasonul cel mai nou, 1 ac escelent de cravată cu briliant simili, 1 broș de dame ultima novitate, 1 garnitură toaletă folositoare, 1 port-moneu de piele e eg. veritabil, 1 păreche de butoni amer. cu pietri nobile imit., 1 barometru pat. englez, 1 album de salon, cu 36 cele mai măiestre și frumoase vederi din lume, 1 colier escelent de gât sau pentru păr din perle veritabil orientale, 5 draci prestidigiatori indici petrec ori-ce societate și încă 350 de obiecte diverse, folositoare și de lipsă în fiecare casă, gratis. Toate laolaltă cu orologiu de buzunar eleg. patent sistem Roskopf, care singur e vrednic prețul dublu, costă numai fl. 2 50. Să pot procura per rambursă sau înainte per cassa (să primesc și marce postale) prin

casa de expediție universală a lui

S. URBACH, Cracovia Nr. 201.

NB. La comande de 2 pachete se dă grat's un briciu engl. prima sau 6 batiste de in Pentru-ce nu-i potrivit să returnează banii fără sminteală, astfel ori-ce risic e eschis total. 117 2-2

De vânzare.

să afli 1000 de kilogr. stănină frumoasă, la

Nicolae Hânseu

108 3-3

in Boița, posta Nagy-Talmács.

Se caută

2 băieți români trecuți de 14 ani, ca ucenici în atelierul de lăcățarie a dlui Dumitru Moga, Săliște, unde să dau informațiunile necesare, și pe poștă. 131 1-3

Un institut mai mare de bani
U angajează pretotindena reprezentanți pentru vânzarea de lozuri cu plătitura în rate, pe lângă o rebo-nificare bună de proviziune. Prețurile sunt statorite ieftin pe prospecte. Oferte sub titlul „Bankinstitut Z. 793“ le espedează expedițiunea da anonte Haasenstein & Vogler, Viena I. 83 4-10

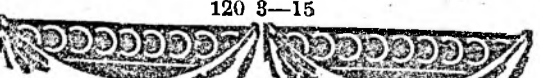
Cea mai bogată baie feruginoasă în acid carbonic și baie de nămol, idroterapie națională, cură de zăr și lapte

DORNA

in Carpații Bucovinei

stație a căilor ferate, situată la confluența Dornei și Bistriței-aurie, 14 ore depărtare dela București și 11 ore depărtare dela Liov.

Palate monumentale de cură, apaducte din izvoare alpine, canalizație, lumină electrică, cale pentru biciclete, de două-ori pe zi concerte ale muzicii militare dela regimentul din Bistrița, excursiuni în România, Transilvania și Ungaria apropiată cu trăsura, călare și plute. Succese splendide la boala de nervi, boala femeștii și cele de inimă, la anemie arterio-scleroasă și exodate. Prospecte gratis. Informațiuni medicale să pot lua la medicul stabilimentului de băi cons. imp. Dr. Arthur Loebel. 120 3-15

Industrie indigenă!

Prima fabrică transilvană de stearin și săpun,

dela preluarea conducerii ei de către institutul „Vereinsbank“ ardelean, de nou adiuată și provăzută cu cele mai moderne mașine, livrează toate soiurile de lumini de stearin, cum și ca specialitate deosebită

săpun de spălat neutral,

praf veritabil de săpun și diferite alte soiuri de săpun

in o calitate așa de escelentă, încât aceste pot susține comparația cu ori-ce produse de concurență, chiar și cu cele din străinătate.

Noi recomandăm deci procurarea acestor produse indigene, cari escelează prin bunătatea și vrednicia lor.

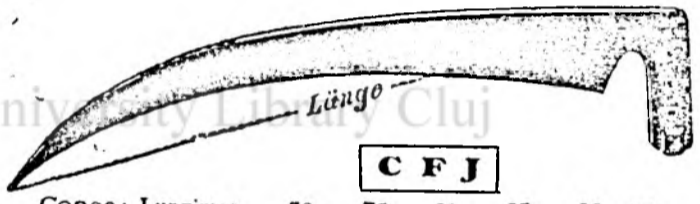
Prima fabrică transilvană de lumini.

22 9-

Carol F. Jickeli, Sibiu. (La coasa de aur).

Clește de marcat
oile 1 buc. C. 8.70

Coase: Lungimea	70	75	80	85	90 cm.
1 bucată C.	1.60	1.60	1.40	2.-	2.-

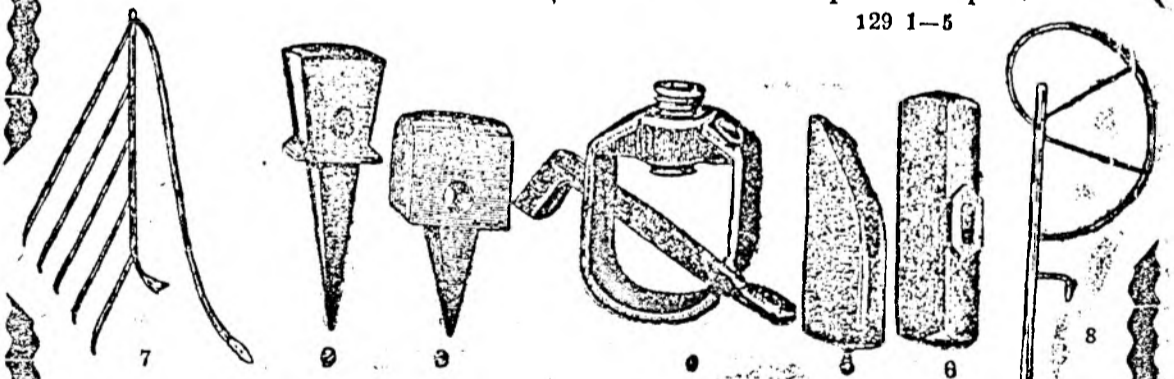

Clește ameri-
cane pentru
botul porcelor 1 bucată
C. —.70, 100 de inele la
cle C. —.60

Pentru fiecare bucată garantez. Adecă, eu schimb ori-ce coasă provăzută cu semnul [CFJ] care nu ar core-punde, chiar si atunci când ea a fost bătută și întrebuințată. Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta. In decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vândute.

La cumpărare de 10 bucăți să dă o bucată pe deasupra!

129 1-5

Nicovale pt. coase

Forma fig. 2 3

1 buc C. —.96 —.86

Ciocane pentru coase

Fig. 5 à 250 300 Fig. 6 à 300 grame

1 buc. C. —.85 —.90 1.-

Țiitoare de coase

Nr. 4 1 bucată

C. —.18

Nicovalele și ciocanele pentru coase să vând fiecare bucată sub garanță. Fiecare bucată, care s'ar dovedi de prea tare sau prea moale, să schimbă.

La nicovalele și ciocanele de coasă să fim atenți la insigniul meu comercial, seuit în lege.

Aceste coase, insigniul [CFJ] și unelte de bătut coasa, garantate să mai afli la următoarele firme: Agărbieiu: Johann Schuller. Agnita: Brüder Filiale, Johann K. Schuller. A-Iulia: Depozitul Carl F. Jickeli. Apoldul-mare: And. Glatz. W. Roth. Avrig: Gustav A. Reschner. Blaj: Ludwig Schuller. Bolcaciu: Karl Waedt. Bradu: Albert Kisch. Cața: Reg ne Buchhelzer. Cârța: Moritz Lesmann. Cobalim: Karl Falk. Cinenl mare: Daniel G. Andree. Cinenl-mic: Jos. Kaufmann. Cisnădie: Mich. Mathias, Konsumverein, Emil. G. Sturm. Cristian: J. G. Konerth. Dobârca: Thomas Bachmann. Frâna: Josef Schuster. Făgăraș: Karl König. Gurariului: Ioan Tristiu. Hașag: Thomas Herbert. Hususău: Michael Simonis. Jidveiu: Johann Orendi, Samuel Wachsmann. Loamnas: Moritz Klein. Mercurea: Karl Kabdebo. Nocrichiu: Alfred Römer. Noul-romănesc: Arnold Lesmann. Ocna-Sibiului: Avram Savu, Stoia Ioan Precup. O-Cârțișoara: Ioan Scorobeti. Orlat: Lolo Simion, Ioan Baciu. Poiana: Ioan Bozdog. Richizdorf: Andreas Nemenz. Sășăuș: Julius Kerekes. Săliște: Dumitru Roșca Căpitanu. Saschiz: Johann Schlattner. Sebeșul-săseșe: Johan F. Gross. Seica-mare: Michael Ehrmann, Julius Everth. Șona: Josef Graef jun. & Victor. Șomărtin: Franz Seibal, Samuel Schmiedt. Streza-Cârțișoara: Ioan Stopu. Tilișca: Vasilie Jaga.

Țiitoare pentru cuți de coase, emallate pe din lăuntru și pe din afară, 1 bucată C. —.44
 Cuți de coase dela 10 filei însus, in asortiment bogat, 1 buc. C. —.40. Cuți de Bergamo al-
 bucată C. —.90. Greble de fer pentru coase de cereale, de sirofat pe coadele simple de coase
 de lemn, 1 bucată C. 1.30. Teve de gătlej contra umflării vitelor, pentru vite C. 6.80 p. viței C. 6.20.

Anunț de deschidere.

Tabitele băi de rău ale lui **Heinz** în Str. Scaldelor (Badgasse) 10, cari acum sunt provăzute cu **dușuri stropitoare dela conductul de apă**, tot asemenea minunata **grădină a Institutului cu restaurant de băi** (beturi proaspete și mâncări reci), cum și esceleanta și comoda **popicărie**, este începând cu 20 Mai c. de nou deschisă pentru onor. p. t. public.

Cu distinsă stimă

Gustav Heinz, proprietar de băi.

125 2-2

Pentru omenimea suferindă **prestă serviciul neînlocuibil**

„ELEKTROPHOR“ Electricitatea e viață!

Nu să poate îndestul recomanda tuturor oamenilor slabi, a folosi acest aparat electric, deoarece electricitatea întărește nervii, renouiește sângele, înviează simțurile, efectuează o activitate normală a sângelui și a sistemului nervial, ne ferește de cele mai multe boale.

Intinerirea și prelungirea vieții prin aparatul electro-medicinal original american, pentru întrebuințare proprie.

Așa vestește Dr. Bourg, membru al facultății de medicină în Paris: Nu numai, podagra reumatismul, sgârciurile, histeria, astma să vindecă în sute de cazuri prin electricitate și în toate cazurile să alină, unde știința medicilor a fost folosită în zădărici anume și la toate boalele de nervi, durere de cap, colică, țiuitul urechilor, insomnie, ipochondrie, în special la hemoroide, după câteva zile, uneori după câteva oare să ivește o alinare miraculoasă și cu deosebire la boale dureroase femeiești bolnavii au aflat cu siguranță vindecare și alinare și pentru femei în stare binecuvântată. Prețul aparatului mic complet, cu instrucție de folosire 25 Cor. (Numai pentru cei foarte sensibili). Prețul aparatului mare complet cu instrucție de folosire 50 Cor. (Pentru vindecare de boale cerbicoase) Aparat special foarte tare 100 Cor. Furnizarea urmează trimițând prețul înainte sau cu rambursă, prin

AUFFENBERG JÓZSEF, Budapesta VIII, strada Bezeredy 3.

Scrisori de mulțumită sosesc în continuu. 44 8-10

I Traverse și fer U

tevi de fer, fer pentru chei (la ziduri), papă de coperiș, place de izolat, cement, țesătură de trestie pentru stucatură, împletituri de sârmă și alte materiale pentru zidit.

Carol F. Jickeli, Sibiu.

130 1-10

Goddam!
In fine un mijloc contra ochilor de găină cu efect repede și sigur.

Inelele pentru ochii de găină

patent americ. a lui 118 3-8

Cook & Johnson

1 bucată 20 fil. 6 bucați 1 Cor. per postă 20 fil. porto.
Să capătă în toate farmaciile din monarchie, cum și în drogherii-medicinale etc.

În interesul propriu
damele și domnii
își acoper lipsele în
confecțiune de dame, domni și băieți
în prăvălia de artici de confecțiune
R. GRÜNBERGER
Plaza mare Nr. 3, în noul palat al Institutului Bodenkredit
= Cel mai bogat asortiment, artici cei mai fini. =
Prețuri strict fixe.

Cu distinsă stimă

R. GRÜNBERGER
prăvălie de artici de confecțiune.

262 25-52

Mare asortiment în mantale pentru teatru și soarele.

Var ars

de cea mai bună calitate, liber de piatră și sgură, să capătă zilnic, la fabrica de var din Orlat.

107 5-10

Banciu & Co.

Noroc!

în loc de 3 fl. 50
numai 1 fl. 95

costă un orologiu frumos de buzunar Anker-Remontoir de argint-Gloria cu plombe, cu mers de 30 ore, mașinaria prima, cu căsulie gravată frumos, împreună cu arătător de secunde și lanț frumos aurit sau argintat, cu joujou, cu meis precis, numai cu 1 fl. 95.

Mai departe ofer un orologiu aurit remontoir, mașinaria prima elvețiană, 30 ore mers, împreună cu lanț frumos aurit, numai cu 3 fl., pentru fiecare orologiu garanță în scris de 2 ani.

Espedarea cu rambursă prin

Esport de oroloage a lui Kohan
Cracovia Nr. 46. 123 2-3

Pentru ce nu convine să retrimiți banii numai decât Primit multe comande ulterioare.

Fete la învățătură pentru bransa de spălătorie

să caută de cătră însoțirea **spălătorilor și spălătorilor-curățitori în Viena**, cu următoarele condiții:

1. an timp de învățat cu cost, cuartir și plată. După timpul de învățătură cu un câștig săptămânal de 16-28 Cor.

Toate informațiile mai de aproape le dă gratis însoțirea spălătorilor și spălătorilor-curățitori în 104 4-5.

Viena, V. Bäregasse Nr. 3.

500 Coroane plătesc celui-ce ar mai

căpăta vre-odată durere de dinți ori îi va miroși gura după-ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 70 fil. Pentru trimitere franco 95 fil. deosebit. Ed. Bartilla-Winkler
Viena 19/1. Sommergasse 1. În Sibiu: în farmaciile: la Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; clița Turului (Saggasse); ulița Ocnei 2; farmacia Fentseh; Meltzer, str. Gușteritei și str. Cisnădiei. În Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-zăceze: farmacia Lederhügel; Sighisora: farmacia lui Lignez.
Să se ceară pretutindenea apriat spa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plățite. La locurile unde nu se poate căpăta, trimite 7 sticle cu 5 cor. 20 fil. franco. 5 18-

Anunț.

Să caută calfe de neguțatori desteri, fără post, în Ardeal, e de lipsă cunoștința limbii maghiare și române. Adresa, **urmașii lui R. Pasc, (Pászka R. utodai) Fiume.** 119 3-10

Fiecare imitație e punibilă! Singer veritabil e numai balzamal lui Thierry

cu marca verde de călugărită. 12 sticle mici sau 6 duple sau o sticlă mare specială cu închizătoare patent Cor. 5.-.

Alifie de centifolii

Sentit prin lege!

— a lui Thierry —
contra tuturor ranelor, aprinderilor, rănilor etc. 2 bdr-cane Cor. 3.60. Espedare numai cu rambursă sau trimiterea banilor înainte.

Aceste două leacuri de casă sunt cunoscute de cele mai bune și renumite.

Comandele să se adreseze la Farmacistul

A. THIERRY în Pregrada lângă Rohitsch-Sauerbrunn.

Depozit în cele mai multe farmacii. — Broșuri cu mii de scrisori originale de mulțumită, gratis și franco.

179 36-52

„Sucursala băncii comerciale ungară din Pesta, Sibiu“.

piața mare Nr. 2.

Infinitată în anul 1841. Centrala în Budapesta. Capital de acții și rezerve 92 milioane Coroane.

Primește bani cu libele de depunere

pe lângă cea mai favorabilă procentuare,

cumpără și vinde rente, scrisuri de amanetare, acții, losuri, cum și monete de aur și argint, primește hârtii de preț pentru păstrare și administrare încasează cupoane și efecte sortite asigurare contra perderilor de curs la sortiri procurare de cauțiuni de căsătorie pentru militari.

99 6-12

☛ Toate informațiile dorite să dau cu plăcere. ☛

Cupoanele cu scadența de 1 lunie c. ale rentei de Coroane ungare de 4% să plătesc în numărar din 20 Maiu încolo fără substragere, liber de spese.

Cheag natural în formă de — praf —

Important

pentru fabricarea de caș
Cheagul natural al Dr. lui
Blumenthal în formă de praf,
este cel mai bun și mai
ieftin mijloc pentru închegarea laptelui, chemice
curat, întrece mult toate mijloacele de închegare
de până acum.

Acest cheag este preparat din cei mai
buni culici de viței. El este absolut liber de
fetide, colorante sau mucoase provenind din
culici; de acide sau alte substanțe întrebuin-
țate prin conservarea cheagului obicinuit.

Prin această curățenie absolută, recuno-
scută de fabricanții cei mai competenți în brân-
zături cheagul natural nu împiedică de loc
fermentațiunea normală a brânzei, îi dă o tă-
ietură foarte fină, evită umflarea și prin îndepăr-
tarea mai perfectă a zărului produsul se maibun.

O încercare ne convinge.

Siugura vânzare de cheag natural de-ai lui
Dr. Blumenthal pentru fabricarea de caș, pentru
Galiția, Bucovina și Ardeal la

M. LINDEMANN, agentură

Storozynetz (Bucovina).

Dose de probă gratis și franco rog a se
cere dela 57 10-20

M. Lindemann, Storozynetz (Bucovina).

Nr. 617/1907.

132 1-1

Concurs de moașă.

În comuna Sadu devenind vacant postul
de moașă comunală, pentru ocuparea aceluia
prin aceasta să scrie concurs.

Emolumente:

1. Salar anual so'vibil din casa: a
alodială 200 cor.
2. Pentru ajutorul prestat la cazuri
de naștere și pentru serviciul
din cele dintâu 8 zile după
naștere taxa de 2 "
3. Pentru serviciul la muieri lăuze
după aceste 8 zile de fiecare
zi taxa de 30 fl.
4. Pentru alte servicii afară de
nașteri 20 "

Rugărilor de concurs sunt de a se înainta
la Primăria comunală din Sadu până în 10
Iunie 1907.

Sadu, în 23 Maiu 1907.

Primăria comunală.

Candidat de avocat.

Subscrisul am lipsă de un candidat
de avocat cu praxă foarte bună, capabil
a conduce cancelaria, lucrând și în cauze mai
complicate inepedent.

De sine înțeles în limba maghiară are
să concepieze fluid și s'o posadă
deplin și în graiu viu. Locul să poate ocupa
pe lângă condițiuni favorabile, imediat.

Dr. Mátyás Lázár, adv.

Sibiu, str. Ureului Nr. 11.

133 1-3

Băile dela Miercurea.

Duminecă în 2 Iunie n. să vor deschide
pentru sezonul de vară băile (scaldele) de sare
și iod din Miercurea-Albeia,

Pentru administrațiunea băilor

Ilie Floașiu,

arândator.

135 1-9

Licitațiune minuendă.

Comuna bisericască greco-catolică din
Scoreiu, dă în licitațiune publică minuendă,
Duminecă înainte de Rosalii, adevă în 3/16
Iunie a. c. la 2 ore după amezai la locuința
notarului bisericăsc, clădirea turnului și repa-
rarea fundamentală a bisericăi pe baza »Pla-
nului« și al »Preliminarului de șese« apro-
bate de Prea Veneratul Consistor din Blăju
sub Nrii 2577 și 3448—1906.

Prețul întreg al edificării, în înțelesul
»Preliminarului« e de 5629 coroane 8 fl. Ma-
terialul de clădire află or în posesiunea comu-
nei bisericăști, are să și-l procure întreprinză-
torul dela acera în înțelesul condițiunilor de
licitare« aprobate sub Nr. 2555—1907, sol-
vindu-l după prețurile locale.

Licitanții au să depună un v. diu de 5%
din suma de licitare. Comitetul parochial își
rezervă dreptul a da întreprinderea clădirei
aceluia, pe care îl va alege. Pentru licitant
contractul are valoare îndată după subscriere,
iar pentru comuna bisericască numai după
aprobarea aceluia din partea locurilor mai
înalte bisericăști.

Planul de clădire, preliminarul de spese
și condițiunile de licitare să pot vedea ori-și-
când la notarul bisericăsc. 134 1-2

Scorei, în-26 Maiu 1907.

Ioan Pop David,
paroch greco cat.
prezident.

Ioan Georgescu,
notar bisericăsc.

Pentru tipar responsabil Henric Meltzer.

Săpun de lapte de crin Steckenpferd

de Bergmann & Co, Drezda și Teschen a/E.

este și rămâne, conform scrisorilor de mulțumită ce sosesc zilnic, cel mai cu efect
dintre toate săpunurile medicinale contra pistruiilor cum și pentru dobândirea și
păstrarea unei pieți delicate, moale și un tein's rosaceu. Prețul unei bucăți 80 fl.
Să află în toate farmaciile, în drogherii, parfumerii și negustorii de săpun și lo-
cale de frizeri. 102 5-50

Grand Prix espositia universală Paris 1900.

Restitutionfluidul lui KWIZDA

apă de spălat priv. c. și reg. pentru cai.

Prețul: 1 sticlă Cor. 2.80.

De preste 40 de ani în folosință în grajdurile de curte,
în grajdurile mai mari militare și civile pentru întărirea
înainte-și rentărirea după strapate, înviroșarea nervilor etc.
face capabil calul pentru cele mai escelente prestațiuni
în training.

Veritabil numai cu marca de scutire
aci alăturată.

Să capătă în toate farmaciile și drogheriile.

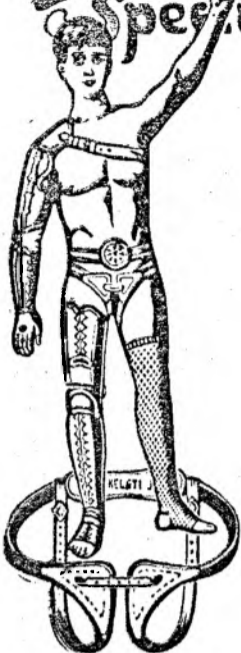
Preț-curante ilustrate gratis și franco.

Depoul principal: **Francisc Ioan Kwizda**

furnisor de curte c. și reg. austro-ungar, reg. român și princ. bulgar.
Farmacist cercual, Korneuburg lângă Viena. 94 I. 24-25

+ KELETI + Specialist

Suferinzilor de vătămătură!

Cea mai nouă invenție a lui Keleti însemnă o mare schimbare în chestia legătorilor la vătămături!

Legătoarea-Keleti pentru vătămături c. și reg. privilegiată, cu pelotă pneumatică de gumi reține fără durere și cea mai veche vătămătură!

Nenumărate scrisori de recunoștință dela cei mai vestiți medici și profesori de specialitate din țară și străinătate!

Prețul: pentru o latură Cor. 12.— pentru ambele laturi Cor. 24.—

In institutul meu artistic ortopedic esistent de 25 de ani, să fac în execuție tehnică perfectă sub controla

unui medic specialist practic din capitală. picioare și mâni artificiale

97 B 2—18 pentru cei amputați.

Cei cu corpul gârbov! Corset artificial după sistemul Hessing ușoară-drept, corsete de egalare cu vatare de aer etc. Așezare escelentă! Fără împovorarea corpului!

Mașine de mers și de sprijoană la șolduri, la apăreri de genunchi și pulpe după principiile chirurgiei moderne! Sub conducerea personală a unui medic escelent din capitală (orthoped-specialist.)

Bandage pentru buric, ciorapi de gumi pentru vine cu cărcei, suspensorii, legători de burță, la dureri de stomach, rărunchiu mutăcios, vătămătură de buric și pântece atârnat.

Legători pentru menstruațiile Innare, sprițuri pentru domni și dame, irigatoare etc. cum și toți articli higienici aparținători îngrijirii și confortului bolnavilor cu prețurile originale de fabrică.

Cereți gratis și franco listă de prețuri cea mai nouă a fabricii provăzută cu 3000 de ilustrații.

I. KELETI BUDAPESTA IV.
Koronahegutzca 17.
(In claustrul ordului serviciilor p. p.)

Fabrica: Koronahegutzca 14. Infintată în 1878. Expedirea cea mai directă! — Scrisorile de comanda să nimicesc — eventual să returnează!

Să caută

un **morar** la o moară cu motor de benzin pentru **România**; locul e de ocupat numai decât.

Informații mai de aproape la fabrica de mașini

127 2— — **A. Török**

Vindecarea deplină a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într-o chestiune atât de gîngășă a se prezenta odată la persoană, pentru-că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctual locul, cauza, răspîndirea și starea boalei, ori-cît de adînc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei esaminări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vînderarea rîului, ceea-ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni la persoană, atunci se-și descrie boala cu deamăruntul și după ce va fi esaminată va primi deslușirile de lipsă și leacuriletrebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. In scrisoare se pună marcă de răspuns. După încheierea curei scrisorile se ard sau la cerere espresă se retrimite.

Un astfel de lecutor și curător e Institutul special al drului Palocz, medic de spital (Budapesta VII. Kerepesi-ut 10) unde cu bunăvoință și conștientitate capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții sexuale, unde i-se curăță sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de boală și sufletul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice Dr. Palocz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metodel seu propriu de vindecare și casurile cele mai neglijate, boalele de beșică, de țeve, de tisticule, de șira spinării, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, boala albă, boale de sînge, de piele și toate boalele ce se țin de organele sexuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palocz dela 10 ore a. m. până la 6 ore seara (Duminea până la 12 ore la amezii).

Adresa: **Dr. PALOCZ**, medic specialist de spital: Budapesta VII. Kerepesi-ut 10. 28 3 -

NIGRIN

Cea mai bună

CREMĂ DE GHETE.

ST. FERNOLENDT, VIENA.

furnisor de curte c. și r.

Se capătă pretotindenea.

98 5-52

Băile de cură dela Vălcele (Előpatak)

sunt de un succes deosăbit contra durerilor de stomach, rărunchi, a udului, de mitră, a boalelor de ficat și de fiere, contra podagrei și a reumatismului, constipației foalelui, cum și contra tuturor acelor boale, cari să desvoaltă din nervozitate. Cura de beut a apei de Előpatak de renume universal, cură făcută după prescripție medicală, împreună cu mijloacele de ajutor corăspunzătoare și aflătoare in loc (băi calde și reci, tratament de cură cu apă, masage, gimnastică sved., mod. diet. de traiu) dau rezultate esttraordinar de favorabile. Sezon de scaldă: din 15 Maiu până în 15 Sept. Stație de drum de fer: Feldioara (Földvár) și Sepsi-Szent-György, cu comunicație de trăsuri ieftină și stabilă, locuință, provizie, ieftin și elegant. In decursul timpului dinainte și după sezon (15 Maiu până în 15 Iunie și 20 August până în 25 Sept.) este a plăti jumătatea taxei de cură și muzică, locuință ca scăzământ de 50%, proviziune cu mult mai ieftină. Apa minerală de Előpatak, care intre apele minerale alcaloide feruginoase cu conținut de acid carbonic ocupă rangul întâiu, să poate folosi și ca medicină de casă și atât pură, cât mestecată cu vin este o beutură plăcută recreatoare și să bucură de mare trecere. In țară și străinătate să consună pe an mai mult de un milion de sticle. Locul de espedare: Előpatak, dar să află in cele mai multe orașe și căse mari de comerciu.

Cu prospecte servește gratis, la dorință

118 4-6

Directiunea.

Cea mai renumită bere

a fabricii de bere

Anton Dreher soc. pe ac. în Kőbánya (Steinbruch),

este de recomandat in deosebi onor. p. t. public.

Să capătă in cele mai multe neguțătorii mai bune.

Depozit principal la

M. Samuil Rubinstein, Sibiu.

67 9—

Nr. 4017 A

IULIU ERÖS

Sibiu — Nagyszeben.

Novități in toate soiurile de **orloage, juvaere, artioli de aur și argint, cadouri de nuntă și botez, inele de fidanțare gata, cercei, lanțuri de orloage, brățare, utensilii pentru biserici și masă, obiecte de lux de toate soiurile in aur și argint.**

Nr. 8800

Nr. 9190

Nr. 4017 A. Orologiu de argint Remontoir pentru dame, cu coveriș dublu tare 12 cor. Detto in aur 42 cor. — Nr. 4017 B. Orologiu de argint Remontoir pentru domni, cu coveriș dublu tare, cu diametru de 45 milimetri, 14 cor. — Nr. 4017 C. Orologiu de argint nou Remontoir pentru domni, cu coveriș dublu tare 7 cor. 60 fl. — Nr. 8800. Cercei de aur veritabil 14 carate 8 cor. Detto ceva mai mici 6 cor. Detto in argint, foarte gros aurit 8 cor. — Nr. 9190. Inel de aur veritabil, 14 carate cu corale veritabile sau cu diamant, rubin etc. imitație cor. 11. Detto in aur nou de 6 carate 6 cor. Detto in argint și gros aurit 2 cor. 60 fl. — Fiecare obiect de aur sau argint e esaminat oficios și proba oficioasă vizibilă esact, afară de aceea să garantează in scris, că obiectul e veritabil. Trimitere numai cu rambursă. Preț-curante ilustrate la cerere gratis și franco.

P. T.

Imi permit a face cunoscut onor. p. t. public, că din prilejul existenței de 50 de ani a fabricii mele, am fabricat o bere îndeosebi bună, de grade înalte, deschisă, pe care începând din 19 l. c, adecă din prima zi de Rusalii, o pun în vânzare, în butoaie și butelii, în toate restaurantele mele și în aole, in cari să află întotdeauna de vânzare berile mele, sub numele de »Bere iubilară« (Iubilläums-Bier).

Sperez, prin berea aceasta a coresponde dorinței și gústului onor. specialiști de bere și a-i convinge, că și noi suntem în stare a fabrica beri bune și din acest motiv sperez mai departe, că în viitor nu va mai fi lipsă necondiționată a prefera multele beri străine, industriei de bere din țară.

Pentru laudele aduse berilor mele și pentru multele recunoștințe, ce mi s'au exprimat dela preluarea afacerii mele, mulțumind, rog și pe mai departe a mi-să păstra sprijinul amical și recomandându-mă bunăvoinței onor. p. t. public, semnez

cu distinsă stimă

Rudolf Habermann,
proprietar de fabrică de bere.

124 3-8

Pentru economi!

„Peronospin“. Mijloc aplicat cu cel mai mare folos în contra peronosporii, la stropirea viilor. De ne-asămănat cu mult mai bun și mai ieftin este în folosință »Peronospinul« decât piatra vânăta.

Cu »Peronospinul« stropind via 1 htl. de apă vine la 60 fil. pe când cu piatra vânăta 1 cor. 60 fil. fiind piatra vânăta foarte scumpă.

Ca fieste-care proprietar de vii să poată căpăta numai veritabilul »Peronospin«, dau favorul acela, — că deja la comanda de 8 pachete trimite f. ancat.

Prin întrebuițarea »Peronospin«-ului, via va fi hotărât mai frumoasă, boabele de struguri mai mustoase și astfel roada de vin mai bogată. Experiența a dovedit, că prin folosirea pietrii vinete, nu s-a ajuns aceste rezultate, — probabil pentru aceea, că piatra vânăta înverzește peste măsură frunzele și prin asta abstrage din puterea și sucul viței. Praful de stropit al meu, face viața mai plină de viață și mai asigurată contra boalei de peronosporă. Prețul unui pachet este 60 fil. „Peronospinul“ este deja de 6 ani în întrebuițare cu cel mai frumos rezultat.

Revanzătorii — comercianții capătă rabat.

Prav pentru îngrășarea vitelor cornute, porcilor și a cailor. Vacile dau prin întrebuițarea pravului acestuia lapte mai mult și mai bun. De mare însemnătate este pentru ori-care econom a întrebuițarea acest prav de îngrășare, căci prin aceasta s-a urcât valoarea — adică prețul vitelor, porcilor și a cailor. Prețul este 60 fil.

Moartea cloșanilor și a șoarecilor. Un prav sigur pentru stărpirea acestora. Prețul 60 fil.

Prav pentru ouatul găinilor. Prin întrebuițarea pravului acestuia, găinile ouă mai mult ca de comun — chiar în timp de iarnă — pe când altcum nu ne ouă — sau foarte Prețul 30 fileri.

Unsoare galbină pentru păduchi la vite. Știut este, că vitele și porcii suferă mult de mănăcărimea păduchilor, prin care mănăcărime sunt reținuți în îngrășarea și dezvoltarea lor — ba chiar slăbindu-i, astfel încât în loc de a li-să ridica prețul chiar perd din valoare. De aceea, fiecare econom să întrebuițeze această unsoare — căreia e prețul 20 și 40 fil.

Extracte pentru prepararea rumului și a diferitelor licheruri. Cine vrea să se prepare rum și licheruri foarte bune și ieftine să întrebuițeze aceste extracte. Prețul pentru 1 litră 40 fil. Tot cu acest preț s-a capătă pentru rachiu de prune, trebere, sligoviță, borovickă și altele. Cine cere preț-curant îl capătă gratuit.

Toate acestea s-a capătă la

CORNEL DEMETER, apotecar Szászváros
81 2-5 piața Școlii 85.

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,
Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,

recomandă p. t. publicului
cele mai noue stoffe de primă-
vară în mare asortiment

noutățile

soarte chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, francezești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Saake, Jaquete, și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confectionate în atelierul meu își permit a atrage deosebita atențiune a on. domni preoți și teologi absolvenți

în cazuri de urgență confectionez un rind complet de haine în timp de 24 ore.

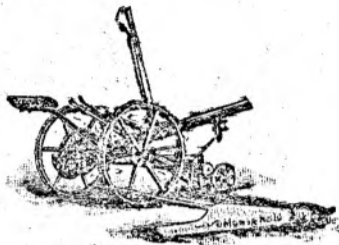
27 17-

Pentru tipar responsabil Henrie Meltzer.

Andrieu Török

fabriică de mașini economice în SIBIU.

Depozit și reprezentanța lui „Johnston“ renumitelor mașine americane de cosit pentru iarbă și cereale. 45 9-

Mașine de imblătit, mânate cu mână, vârtej și motoare. Mori de vânturat (curățit), în diferite mărimi. Mașine de scărmanat, pentru mână și cu forță motoară.

Mori de măcinat cu 1, 2 și mai multe petri.

Reprezentanța fabricii de motoare

Langen & Wolf în Viena.

Motoare originale „Otto“ pentru mânăre cu benzin și gaz sugativ. Locomobile originale „Otto“ cu benzin, pentru mânărea mașinilor de imblătit.

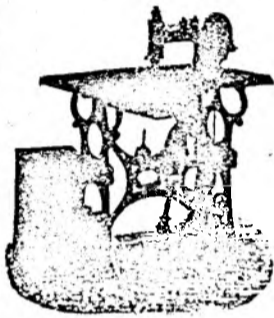
Garanță. — Condițiuni favorabile de plată. — Prețuri ieftine.

Gustav Dürr

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,

Sibiu, Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul meu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat. 17 19-

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de orice fel precum aee, curele, oleiari fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de orice fel sânt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție.

A XXVI-a loterie de binefacere reg. ung. de stat

pentru scopuri de folos general și de binefacere.

Aceasta loterie are 11.969 de câștiguri în sumă totală de 365.000 cor. cari sã plătesc în număr.

Câștigul principal 150.000 Coroane.

Mai departe:		10 câștiguri cu à		Cor. 1.000
1 câștig principal cu	Cor. 20.000	150	»	»
1 »	» 10.000	300	»	» 50
1 »	» 5.000	1500	»	» 20
5 câștiguri cu à	» 2.000	10000	»	» 10

Tragerea neamănat în 28 Iunie 1907.

Un los costă 4 Coroane.

Losuri sã capătă la direcțiunea de rente a loteriei reg. ung. în Budapesta (oficiul principal de vamă) la toate oficiile de postă, de dare, de vamă și de sare, la toate stațiunile căilor ferate și în cele mai multe trafici și case de schimb.

103 5-6

Direcțiunea de rente a loteriei reg. ung.

VICTOR DAHINTEN, neguțătorie de fer

în Alba-Iulia, lângă Fântâna.

Recomand marele meu deposit în pușculițe (sprituri) de peronospora de cele mai bune, și pe așteptare (accept), până în 1 Noemvrie, cum și toate soiurile de articli de fer și oțel, fere de plug, osii, cuptoare, șparherduri, cuie, șiroafe, pente de fer, trestie de stocatură, vase de culină, revolvere, patroane, coase, lopeți, articli de gumi și mașini economice etc. toate de calitatea cea mai bună și cu prețurile cele mai ieftine.

112 3-10

Cu distinsă stimă

Victor Dahinten.